

TÜRKİYE TEKSTİL SANAYİİ İŞVERENLERİ SENDİKASI AYLIK DERGİSİ

TEKSTİL İŞVEREN

SAYI: 462 - HAZİRAN 2025

Sektör temsilcilerinin
notları ve pazar trendleriyle:

TEXHIBITION İSTANBUL

TTSİS Genel Kurulu

**Sendikamızda yeni
yönetim dönemi**

AB Gündemi

**Yeşil Mutabakat'ta
son durum**

94. IWTO Kongresi

Yün dünyası Lille'de bir araya geldi

Özlem Süer ile röportaj:

**Anıt Ağaç
Koleksiyonu**

Sendikamızda yeni dönem

Değerli Okuyucumuz,
Yılın, Sendikamız için oldukça yoğun bir gündemle geçen ilk yarısını bitiriyoruz.

Yönetim Kurulumuz ve diğer kurumsal organlarımızın yeniden şekillendiği 27. Genel Kurulumuz Nisan ayı sonunda gerçekleşti. Yönetim Kurulumuz büyük ölçüde aynı isimlerle devam ederken, sektörümüzün değerli şirketlerinden yeni temsilciler de katıldı. Hayli zorlu geçen pandemi süreci de dahil olmak üzere önceki iki dönem Başkanlığımızı yürüten Ahmet Hamdi Topbaş'a liderliği için teşekkür ediyor, yeni başkanımız Nevzat Seyok ve tüm yeni Yönetim Kurulu üyelerimize başarılar diliyorum.

Sendikamızın bir nevi var oluş sebebi olan Toplu İş Sözleşmesi sürecine de yılın ikinci çeyreğinde resmi olarak başladık. Her üç yılda bir, iş yerlerimizde örgütlü üç işçi sendikamız Teksif, Öz-İplik ve Tekstil ile yürüttüğümüz müzakerelerimizin gerek kendi üyelerimiz, gerek sürecin tamamlanmasını heyecanla bekleyen diğer sektör temsilcilerimiz, gerekse sektörümüzün büyük kısmını oluşturduğu ülke ekonomimiz için hayırlı olmasını, başarıyla tamamlanmasını diliyorum. Son iki yıldır bu sayfalardan sizlerle paylaştığımız haber ve değerlendirmelerin de gösterdiği üzere, sektörümüzün mevcut koşulları altında müzakere etmek iki taraf için de kolay olmayacak. Gerek İşveren Sendikamız, gerekse İşçi Sendikalarımız olarak ortak hedefimiz, işverenlerimizin pek çok faktörden dolayı risk altında olan rekabet gücünü tekrar güçlendiren, aynı zamanda çalışanlarımızın çalışma koşullarını, yaşam kalitesini ve refahını güvence altına alan bir Toplu İş Sözleşmesi'nde anlaşmak, sektörümüzde iş barışını birlikte sağlamak.

Bir önceki sayımızın Avrupa Birliği ajandasını sizlerle paylaşırken, Avrupa Komisyonu'nun "Bir önceki dönemde çok fazla yasa tasarladık, şimdi uygulama zamanı" dediğini aktarmıştık. Fakat Avrupalı sanayici böyle giderse Avrupa'da üretim kalmayacağını Komisyon'a gösterebilmiş olmalı ki; bazı düzenlemelerde ertelemeler, esneklikler, istisnalar gibi kolaylaştırıcı süreçler işlemeye başladı. Bazı sürdürülebilirlik gerekliliklerinde "Saati Durdur" prensibini de içeren torba yasanın detaylarını bu sayımızda sizin için inceledik.

Geçtiğimiz aylarda gerçekleşen Texhibition Fuarı'ndan izlenimler, Uluslararası Yünlü Tekstiller Örgütü IWTO'nun gündemi, Sendikamızın desteklediği ve tekstil teknolojisi alanında en önemli mesleki eğitim kurumları olan Mesleki ve Teknik Eğitim ve Merkezlerimizdeki öğrencilerimizin başarılı projeleri gibi pek çok konuyu bu sayıda sizlerle paylaşıyoruz.

Sektörümüz için başarılı bir ikinci yarı ve okuyucularımız için güzel bir yaz dileriz.

Av. Başar AY
Genel Sekreter

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr

Tekstil İşveren Dergisi

HAZİRAN 2025 • Sayı: 462

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Adına
İmtiyaz Sahibi
Nevzat Seyok

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Başar Ay

Yayın Kurulu
Av. Çiğdem Ayvazoğluüksel, Av. Yaşar Mert Babayiğit,
Av. Buse Elmas, Tuba Kobaş Huvaj, Güray Kılınç, Alper Umut Tosun

İdari Merkezi
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent-İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx),
Fax: (0212) 344 07 66-67,
www.tekstilisveren.org.tr

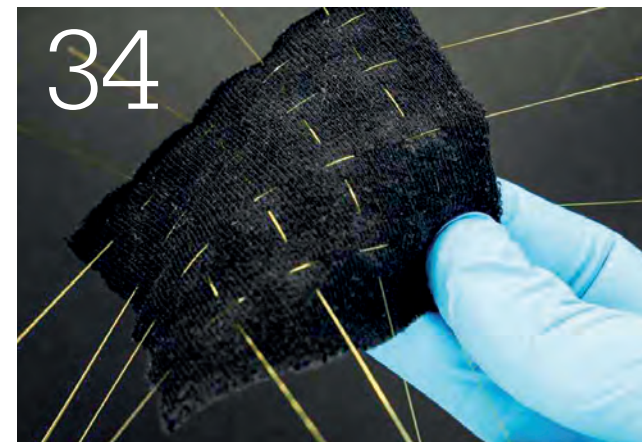
JODOMO

Yayına Hazırlayan
JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş.

Yayın Türü:
Yerel, Aylık, Süreli
ISSN: 1307-6566

Bu dergi, JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş. tarafından,
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
için hazırlanmıştır. Para ile dağıtılıp, satılamaz. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita,
illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.
Dergide bulunan imzalı yazıların sorumluluğu yazarlara aittir

İşbu yayındaki bilgi ve veriler, genel bilgi edinilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu yayında yer alan bilgilerin
doğruluğu konusunda gerekli özen gösterilmiş olmasına rağmen, bilgi ve verilerdeki olası hatalardan ya da alınacak
yatırım kararları ile bunların sonuçlarından TTSİS sorumlu değildir. Zira buradaki bilgiler yatırım amaçlı bir tavsiye
amacını taşımamaktadır. Makale yazarlarının ya da görüş alınan kişilerin beyanları ise şahsi niteliktedir.

06 Aklımızda Kalanlar

10 Dünyada Çalışma Hayatı

12 Sendikamızda yeni yönetim dönemi

İstanbul'da 29 Nisan'da gerçekleşen Genel Kurul ile TTSİS'in yeni Yönetim Kurulu seçildi. Kurulun ilk ve en önemli görevi, toplu iş sözleşmesi müzakerelerini üyeleri adına yürütmek.

16 Toplu İş Sözleşmesi

27. dönem görüşmeleri başladı

18 Texhibition İstanbul

Dünya tekstil sektörünün önde gelen filmaları Mart başında İstanbul'daki fuarda buluştu. İzlenimlerimiz haberimizde.

24 AB Gündemi

Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı ve onun sektörel alt bileşeni olan Sürdürülebilir Tekstil Stratejisi kapsamında süren düzenlemelerde son durum...

28 94. IWTO Kongresi

Yün sektörü, Fransa'nın Lille kentinde Uluslararası Yünlü Tekstiller Örgütü IWTO'nun 94. Kongresi'nde bir araya geldi. Kongre'den notlarımız bu sayfalarda.

32 'ISO 500 -2024' açıklandı

Listeye göre Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu TÜPRAS. Sendikamızın altı üyesi ilk 500'de yer alıyor.

34 Teknik makale

Akustik dalga tabanlı akıllı tekstiller...

38 Okullarımızdan başarılı projeler

'Köklerden Geleceğe Eğitim, Teknoloji, Üretimi' temasıyla 21-24 Mayıs tarihleri arasında Kayseri'de yapılan 17. Uluslararası MEB Robot Yarışması bu yıl Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ev sahipliğinde gerçekleşti.

40 Çalışan-işveren diyalogu

'Birlikte Dikelim / Stitch Together Projesi' kapsamında Türk tekstil ve hazır giyim sektörü işveren ve işçi sendikası temsilcileri bir araya geldi.

42 İstanbul İplik Fuarı

Avrupa, Asya ve Balkanlardan gelen geniş bir ziyaretçi profiline sahip 'Uluslararası İstanbul İplik Fuarı' Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleşti.

44 Özlem Süer ile son koleksiyonu üzerine

Anıt Ağaç Koleksiyonu'nun hikâyesi ve köklerimize selam...

50 Duygu yüklü bir Manisa gezisi

Doğası, tarihi ve şifasıyla bize çok iyi gelen Ege şehrindeyiz.

56 Kültür-sanat

Bu yaz tam bir konser mevsimi. Justin Timberlake'den, Michael Kiwanuka'ya tam bir yıldızlar geçidi bizi bekliyor.

58 İngilizce özetler

Marks&Spencer'da siber saldırı 300 milyon sterlin zarara neden olabilir

İngiliz perakende şirketi Marks&Spencer siber saldırıyla mücadele ediyor. Nisan ayında başlayan ve şirketin online satışlarını etkileyen bu saldırıyla ilgili açıklama yapan şirket yöneticisi Stuart Machin, zorlu bir süreç yaşandığını ve şu anda sistemin yeniden toparlanmasına odaklandıklarını belirtti. Şirketin büyümesine ilişkin strateji ve uzun vadeli planlarda herhangi bir değişiklik olmadığı kaydedilirken, online satışların Temmuz ayına kadar aksayabileceği ve bu nedenle 2025/2026 mali yılında faaliyet kârında 300 milyon sterlin düşüş öngörüldüğü açıklandı. Analistler, şirketin siber saldırı nedeniyle kaybedeceği kârın en az 100 milyon sterlininin sigorta ve diğer önlemlerle telafi edilebileceğini tahmin ediyor.

Hayvansal menşeli parça içeren ürünlere yeni düzenleme

Ticaret Bakanlığı hayvansal menşeli parça içeren tüketici ürünlerinde yeni düzenlemeleri hayata geçirdi. Buna göre tekstil ve ayakkabı başta olmak üzere Ticaret Bakanlığı'nın sorumluluğunda bulunan tüketici ürünlerinde hayvansal menşeli parça yer alması durumunda, bu parçaların hangi hayvandan elde edildiğine dair bilgi tüketiciye iletilecek. Bu bilgilendirme, ürünün etiketinde, ambalajında, üzerinde veya ürüne eşlik eden bir belgede yer alacak. Uzaktan iletişim araçları yoluyla yapılan satışlarda da bu bilgi, ürünün özelliklerinin belirtildiği alanda tüketiciye sunulacak. Bilgilendirme, satın alma işleminden önce açık, okunabilir ve yanıltıcı olmayacak şekilde Türkçe yapılacaktır.

Yapay zekâ verimliliği artırıyor ama kaygı da yaratıyor

KPMG, 2024 yılı Küresel Teknoloji Araştırması'nın sonuçlarını paylaştı. Türkiye dahil 26 ülkeden 2 bin 450 teknoloji lideriyle gerçekleştirilen çalışma, kuruluşların dijital dönüşümde geldiği noktayı ve stratejik teknoloji yatırımlarının etkilerini ortaya koydu. Buna göre şirketlerin yüzde 87'si son 24 ayda teknoloji kullanarak kârlarını artırmayı başardı. Ancak bu çalışmanın ortaya koyduğu bir bulgu da yapay zekânın endişe yarattığı yönünde. Katılımcıların yüzde 74'ü yapay zekânın çalışan verimliliğini artırdığı görüşünde. Yüzde 80'den fazlası otomasyonun, çalışanlarını daha yaratıcı rollere yönlendirdiğini düşünüyor. Buna karşın, şirketlerin yüzde 78'i yapay zekânın bir "kara kutu" gibi algılanmasından ve operasyonel yapılar üzerindeki etkilerinden endişe duyuyor. KPMG Türkiye İnovasyon ve Teknoloji Danışmanlığı Lideri Gökhan Mataracı, hızlı teknolojik inovasyonların karar alma süreçlerini zorlaştırdığını belirterek, "Kuruluşlar trendlerin gölgesinde değil, verinin ışığında ilerlemeli" dedi.

Tim Başkanı Mustafa Gültepe: Enflasyondaki artış, üretimde ve ihracatta hız kesti

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) koordinasyonunda ve ihracatçı birliklerinin işbirliğiyle organize edilen TİM Bölgesel İhracat Buluşmaları'nın beşincisi, Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB) ev sahipliğinde Gaziantep'te gerçekleşti. Toplantıda konuşan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, enflasyondaki artışın üretimde ve ihracatta hız kestiğini belirtti. 2025 yılı için 280, 2028 yılı için 200 milyar doları hizmet alanında olmak üzere 575 milyar dolar ihracat hedefi belirlediklerini söyleyen Gültepe, "Orta vadede Türkiye'yi dünyada ilk 10 ihracatçı ülkesi olması için çalışıyoruz" dedi. Enflasyon artışıyla kur artışı arasındaki korelasyonun koptuğuna dikkat çeken Gültepe, "Hükümetimizin orta vadeli program ve enflasyon hedefini tutturma politikası, enflasyonu yüzde 20'nin altına düşürme çabaları, özellikle şu ortamda ihracatçıya zarar veriyor. Kapasite kullanımı oranları, ihracatta her sektörde artışın olmaması, tabana yayılmaması sorun olarak karşımıza çıkıyor" diye konuştu.

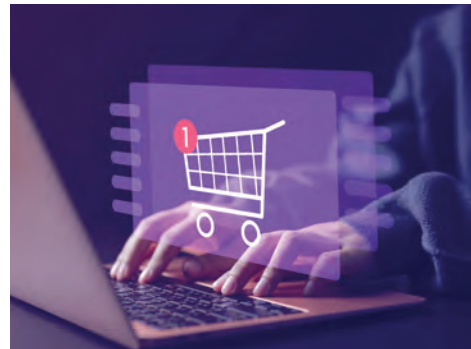
TC Merkez Bankası Mart 2025 dönemine ilişkin UYP verilerini açıkladı

T.CMB'dan yapılan açıklamada Türkiye'nin yurt dışı varlıklarının, Mart 2025'te bir önceki çeyrek sonuna göre yüzde 3.1 artışla 377.9 milyar dolar, yükümlülüklerinin de yüzde 2.1 azalışla 648 milyar dolar olduğu belirtildi. Böylece, "Türkiye'nin yurt dışı varlıklarıyla yükümlülüklerinin farkı" şeklinde tanımlanan net Uluslararası Yatırım Pozisyonu 'UYP', Mart'ta 25.2 milyar dolar azalarak eksi 270.1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

TGSD Başkanı Toygar Narbay, sektör için destek çağrısı yaptı

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı Toygar Narbay sektörde iki yıllık üretim kaybının 4.6 milyar dolar olduğuna dikkat çekti. Yapılan bir modellemeye göre, 2023'te yıllık vergi öncesi kârı ortalama yüzde 5.6 olan bir firmanın, 2024'te ihracat rakamını korumuş olsa bile yılı yüzde 5.1 kâr ile yani zararla tamamladığını ve bu yılın da zararla bitirileceğini söyledi. İş gücü kabının 146 bine ulaştığını aktaran Narbay, kapasite kullanım oranının yüzde 60 olduğunu belirterek önerilerde bulundu: "İhracatçılara yaptıkları net ihracatın yüzde 10'u kadar döviz dönüşüm desteği verilmeli, eriyen işletme sermayeleri, referans faizin yarısı kadar değişken faiz oranıyla ve uzun vadeli kredilerle tamamlanmalı, reeskont kredilerinde faizin tahsilatı dönem sonunda yapılmalı, emek yoğun sektörlerdeki KOBİ'lere verilen çalışan başı 2 bin 500 TL destek, ölçek gözetmeksizin tüm firmalara verilmeli."

Türkiye'nin e-ticaret hacmi 3 trilyon TL'yi aştı

Ticaret Bakanlığı yeni e-ticaret raporunu açıkladı. Buna göre 2024 yılı itibarıyla Türkiye'de genel e-ticaret hacmi bir önceki yıla oranla yüzde 61.7 artarak 3 trilyon 162 milyon liraya ulaştı. 2024 yılında, e-ticaret hacmi en yüksek endüstri, 301 milyar 340 milyon TL ile giyim, ayakkabı ve aksesuar sektörü oldu. Bu kategorilerdeki harcamaların yüzde 80'i kadın tüketiciler tarafından yapıldı. Bu sektörü 208 milyar 900 milyon TL ile havayolları, 180 milyar 230 milyon TL ile seyahat ve taşımacılık sektörü takip etti. Rapora göre e-ticaret işletmelerinin dağılımında yüzde 21.6 ile yemek sektörü ilk sıraya yerleşti. İkinci sırada yüzde 15.6 ile giyim, ayakkabı, aksesuar sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 12.2 ile elektronik sektörü yer aldı. E-ticaret uyum endeksine bakıldığında, uyumu en yüksek olan ilk üç ilin İstanbul, Kayseri ve İzmir olduğu görüldü.

Circ, Fransa'da dünyanın ilk endüstriyel ölçekli polikoton geri dönüşüm tesisini kuruyor

ABD merkezli tekstil geri dönüşüm şirketi Circ, Fransa'nın Saint-Avold kentinde 450 milyon euro yatırımla dünyanın ilk endüstriyel ölçekli pamuk-polyester (polikoton) geri dönüşüm tesisini kuracak. 2028 yılında faaliyete geçmesi planlanan tesis, yılda 70 bin ton tekstil atığını işleyerek polyester ve pamuğu ayrıştırıp yeniden kullanılabilir hale getirecek. Bu gelişme, Avrupa Birliği'nin 2050 net sıfır emisyon hedeflerine katkı sağlarken, moda endüstrisinin döngüsel ekonomiye geçişinde de önemli bir adım olarak değerlendiriliyor.

Adidas kanguru derisini bıraktı

Adidas, 2025 yılı itibarıyla kanguru derisi tedarikini tamamen durdurma kararı aldığını duyurdu. Şirketin CEO'su Björn Gulden tarafından açıklanan bu karar, hayvan hakları savunucusu Center for a Humane Economy başta olmak üzere çeşitli sivil toplum kuruluşlarının uzun süredir yürüttüğü kampanyaların ardından alındı. Aynı doğrultuda, Nike, Puma, New Balance ve Diadora gibi küresel markalar da kanguru derisi kullanımını sonlandırmış durumda. Bu gelişme, özellikle Avustralya'da kanguru nüfusunun korunması ve hayvan refahının güçlendirilmesi açısından kayda değer bir ilerleme olarak değerlendiriliyor.

Inditex, Türkiye'den alımını sürdürme sözü verdi

İspanyol moda devi Inditex, Türk tekstil ve hazır giyim ihracatçılarıyla gerçekleştirdiği görüşmede, Türkiye'den yaptığı yıllık yaklaşık 2.5 milyar dolarlık alımı azaltmayacağını taahhüt etti. Şirket, Türkiye'nin tedarik zincirindeki stratejik önemini vurgularken, Mısır gibi alternatif pazarlardan alımı artırma planlarının bulunmadığını açıkladı. Türkiye'de 200'ün üzerinde mağazası bulunan Inditex, 2024 yılında ülkede yaklaşık 4 milyar euro'luk satış gerçekleştirdi. Bununla birlikte şirket, sürdürülebilirlik ve denetim konularında Türkiye'ye daha yüksek standartlar uyguladığını da belirtti.

Amazon tüketici boykotlarının hedefinde

Amazon, son dönemde ABD ve Avrupa'da artan tüketici boykotlarıyla karşı karşıya. Şirketin Trump'ın yemin törenine 1 milyon dolar bağışlaması ve DEI (çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık) programlarını sonlandırması, geniş kesimlerin tepkisini çekti. Birleşik Krallık'ta da Trump karşıtı kampanyaların etkisiyle Amazon gibi büyük markalara yönelik olumsuz tutumlar artıyor. Sadece Amazon değil, Walmart, Nestlé ve General Mills gibi şirketler de The Peoples Union USA gibi aktivist grupların hedefinde. Örneğin, Tesla'nın Almanya'daki satışları geçtiğimiz ay yüzde 76 düştü. Uzmanlara göre bu tür boykotlar, şirketleri politikalarını yeniden gözden geçirmeye zorlayabilir.

Trützschler India, Sanand'daki yeni üretim tesisini açtı

Aİman tekstil makineleri üreticisi Trützschler Group'un Hindistan'daki iştiraki Trützschler India, Ahmedabad yakınlarındaki Sanand bölgesinde yeni üretim tesisini resmen faaliyete geçirdi. Toplam 164 bin metrekarelik alan üzerine kurulan tesisin 72 bin metrekarelik kısmı kapalı alandan oluşuyor. Tesiste binin üzerinde personel istihdam ediliyor. Yeni tesis; iplik hazırlık makineleri, tarak giysileri ve dokusuz yüzey ekipmanlarının üretimine odaklanıyor.

SASA, yeni MTR tesisiyle ticari üretime başladı

SASA Polyester, yaklaşık 230 milyon dolar yatırımla hayata geçirdiği MTR (Mechanical and Thermal Recycling) tesisinde 30 Nisan – 3 Mayıs 2025 itibarıyla ticari üretime başladığını duyurdu. Yıllık 330 bin ton kapasiteli şişe ve PET cipsi üretimi gerçekleştirilecek. Geri dönüşüm teknolojisine dayalı olan tesisin yıllık yaklaşık 350 milyon dolar ciro hedeflediği belirtiliyor. MTR teknolojisi, daha düşük enerji tüketimi ve çevresel sürdürülebilirlik açısından öne çıkarken, SASA'nın bu yatırımıyla hem iç pazar hem de ihracat kanallarının güçlendirilmesi hedefleniyor.

Prada, Versace'yi satın aldı

İtalyan moda markası Prada, Versace'yi 1.25 milyar euro bedelle Capri Holdings'ten satın aldı. Bu anlaşma, Versace'nin 2018 yılında Capri Holdings tarafından 2.1 milyar dolara satın alınmasından sonraki ikinci büyük el değişimi oldu. Satın alma işleminin 2025'in ikinci yarısında tamamlanması bekleniyor. Prada, Versace'nin cesur çizgilerini koruyarak, markayı kendi operasyonel gücü ve küresel lojistik ağıyla desteklemeyi planlıyor.

Floresan aydınlatma yasağı: Tekstil sektörüne etkisi

Avrupa Birliği ve Birleşik Krallık, çevresel ve sağlık riskleri nedeniyle floresan aydınlatma ürünlerinin satışını yasakladı. Tekstil sektöründe yıllardır renk değerlendirme süreçlerinde kullanılan bu ışık kaynaklarının yerine, LED tabanlı sistemlerin kullanımı yaygınlaşıyor. Ancak floresan ve LED ışık kaynakları arasındaki spektral farklar, renk algısında tutarsızlıklara ve dolayısıyla üretim hatalarına neden olabiliyor. Bu durum, iade oranlarının artmasına ve maliyetlerin yükselmesine yol açabiliyor. Bu nedenle sektörde tüm paydaşların aynı aydınlatma standartlarını benimsemesi, renk tutarlılığı ve kalite kontrolü açısından kritik önem taşıyor.

Kadın-erkek istihdam eşitliğine 200 yıl var

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle yayınladığı 'Kadınlar ve Ekonomi: Pekin Deklarasyonu'nun 30 Yıl Sonrası' başlıklı raporuna göre, istihdam oranlarında cinsiyet eşitliği için daha 200 yıl gerekiyor. 1995

yılında Pekin'de düzenlenen 4. Dünya Kadın Konferansı sonucunda kabul edilen, kadın hakları konusunda küresel düzeyde en kapsamlı ve etkili belgelerden biri olan Pekin Deklarasyonu'nun üzerinden 30 yıl geçmesine rağmen, kadınların iş hayatındaki yeri hâlâ engellerle karşılaşıyor. 2024'te çalışma çağındaki kadınların yalnızca yüzde 46.4'ü istihdamdayken, bu oran erkeklerde yüzde 69.5 olarak kaydedildi. Kadınlar hâlâ düşük ücretli sektörlerde yoğunlaşırken, yöneticilik pozisyonlarında yalnızca yüzde 30'luk bir paya sahip. Mevcut ilerleme hızıyla, istihdamda cinsiyet eşitliğine ulaşmak yaklaşık 200 yıl sürebilir. ILO bu yüzden, acil reformların gerekliliğine dikkat çekiyor.

Kuzey Kore'den, Rusya'ya 15 bin işçi

Güney Kore istihbaratının geçtiğimiz haftalarda milletvekillerine yaptığı açıklamaya göre Kuzey Kore, Rusya'daki iş gücü sıkıntısını gidermek için yaklaşık 15 bin işçisini çalışmaya gönderdi. Rusya, Ukrayna'daki savaşın üçüncü yılına girerken ciddi bir iş gücü krizi yaşıyor. Düşük doğum oranı ve savaş nedeniyle binlerce askerin hayatını kaybetmesi ya da ülkeyi terk etmesi, bu krizi daha da derinleştirdi. Rusya Çalışma Bakanlığı'na göre ülkede şu anda 1.5 milyonluk iş gücü açığı var ve bu rakamın 2030'a kadar 2.4 milyona çıkabileceği tahmin ediliyor. Kuzey Koreli işçilerin çoğunun öğrenci vizesiyle Rusya'ya girdiği ve düşük ücretlerle uzun saatler çalıştığı bildiriliyor. Bu durum, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına aykırı olmasına rağmen, iki ülke arasındaki yakınlaşma artarak devam ediyor.

Çin ile ABD arasında 90 günlük tarife ateşkesi

Çin'in devlet destekli gazetesi Global Times'ta, ABD ile Çin arasında Mayıs ayında İsviçre'de yapılan görüşmelerde varılan 90 günlük tarife ateşkesinin yetersiz olduğu yazıldı. Gazetede yer alan haberde, tarafların işbirliği süresini uzatması gerektiği vurgulandı. Cenevre'de gerçekleşen zirvede ABD, Çin mallarına uyguladığı ek tarifeleri yüzde 145'ten yüzde 30'a indirirken, Çin de ABD ürünlerine uyguladığı tarifeleri yüzde 125'ten yüzde 10'a düşürmeyi kabul etmişti. Ancak uzmanlara göre, bu adımlar uzun vadeli çözümler için yetersiz. Çin, Nisan ayında başlattığı bazı karşı önlemleri de askıya aldı. Bunlar arasında 50 Amerikan firmasına yönelik ticaret ve yatırım kısıtlamalarının durdurulması bulunuyor. Ancak Pekin'den, hangi tarife dışı engellerin kaldırılacağına dair net açıklama yapılmadı.

Microsoft 6 bin kişiyi işten çıkarıyor

Microsoft, dünya genelindeki çalışanlarının yüzde 3'ünü kapsayan yaklaşık 6 bin kişiyi işten çıkaracağını açıkladı. İşten çıkarmalar tüm kademe ve birimleri etkileyecek. Şirket, bu adımın 'dinamik piyasa koşullarına uyum sağlama' amacı taşıdığını belirtti. Redmond'daki genel merkezde bu karardan bin 985 kişi etkilenecek. Bu, Microsoft'un 2023'teki 10 bin kişilik işten çıkarma dalgasından bu yana en büyük küçülme adımı. Şirketin yapay zekâ odaklı büyüme stratejisi sürerken, işten çıkarmaların performansla ilgili olmadığı bildirildi. Teknoloji sektöründe genel olarak küçülme eğilimi dikkat çekiyor. Amazon da bu yılın başlarında organizasyon yapısında 'gereksiz katmanları' kaldırmak amacıyla benzer bir adım atmıştı. Siber güvenlik firması CrowdStrike da çalışanlarının yüzde 5'yle yollarını ayıracağını duyurmuştu.

Çiftçilerde toz tehlikesi: Akciğerleri tehdit altında

Kuzey İrlanda'da her yıl 300'ü aşkın kişi işle ilgili hastalıklardan hayatını kaybediyor. Uzmanlara göre çiftliklerde hayvanlar ve makinelerle çalışmanın yanı sıra görünmeyen bir tehlike daha var: Toz. Sağlık ve Güvenlik İdaresi (HSENI), bu yılki Balmoral Fuarı'nda çiftçilere akciğer sağlığı hakkında bilgi verdi; tozun zararlarının çoğu zaman fark edilmediğini belirtildi. Uzmanlara göre, tozla mücadelede maske takmanın yanı sıra iyi havalandırılmış alanlarda çalışmak, tozlu işleri ıslatarak yapmak ve toz içermeyen yemler kullanmak önemli. Akciğer hastalıklarının önlenmesi için çiftçilerin bu riskleri daha ciddiye alması gerektiği vurgulanıyor.

AB şirketlerinin yarısı online toplantı yapıyor

Avrupa Birliği'nde 2024 yılında, 10 veya daha fazla çalışanı olan işletmelerin %52.9'u internet üzerinden uzaktan toplantı gerçekleştirdi. Bu oran, 2022'ye göre 2.9 puan yüksek ve COVID-19 pandemisiyle hayatımıza giren uzaktan çalışma modellerinin kalıcı olabileceğine işaret ediyor. En fazla uzaktan toplantı yapan ülkeler sırasıyla Finlandiya (%84.5), İsveç (%79.1), Danimarka (%78.5) ve Belçika (%70.1) oldu. En düşük oranlar ise Bulgaristan (%32.4), Macaristan (%33.5), Letonya (%34.0) ve Romanya (%34.9) gibi ülkelerde kaydedildi. Ayrıca, AB'deki işletmelerin yüzde 60.2'si çalışanlarına e-posta, belge ve iş yazılımlarına uzaktan erişim imkânı sundu. Bu oran büyük işletmelerde yüzde 91.9'a kadar çıkarken, orta ölçekli işletmelerde yüzde 78.2 ve küçük işletmelerde yüzde 56 seviyesinde kaldı. Veriler, dijital dönüşümün iş hayatındaki önemini ve işletmelerin teknolojiye uyum sağlama çabalarını ortaya koyuyor.

Çalışanlar yapay zekâyı kullanıyor ama sonuçlarını doğrulamıyor

Yeni bir araştırmaya göre, çalışanların büyük çoğunluğu yapay zekâyı düzenli olarak kullanıyor ancak elde edilen bilgileri kontrol etmeden işlerinde uyguluyor. Avustralya'daki Melbourne Üniversitesi ve danışmanlık firması KPMG'nin 47 ülkede 48 binden fazla kişiyle yaptığı çalışmada, katılımcıların üçte ikisinden fazlasının yapay zekâyı iş, okul veya günlük yaşamlarında düzenli olarak

kullandığı tespit edildi. Ancak sadece yüzde 46'sının bu sistemlere güvendiği ortaya çıktı. Yapay zekânın teknik yeterliliği ile güvenlik, etik ve zararsızlık açısından değerlendirmelerin yer aldığı ankete göre katılımcıların yüzde 58'i iş yerinde düzenli olarak yapay zekâ kullanıyor. Ancak katılımcıların yarısı, bu teknolojiyi şirket kurallarına aykırı şekilde kullandığını söylüyor. Ayrıca çalışanların yüzde 57'si, yapay zekânın hazırladığı içerikleri kendi fikirleri gibi gösterdiğini belirtti. Uzmanlara göre, şirketlerin bu riskleri azaltmak için çalışanlara yapay zekâ eğitimi vermesi ve net kurallar belirlemesi gerekiyor.

Güney Kore, emeklilik yaşını 65'e çıkarmayı planlıyor

Güney Kore'de hükümete bağlı Ekonomik ve Sosyal Çalışma Komitesi, emeklilik yaşının kademeli olarak 65'e çıkarılmasını ve bu yaştan önce emekli olan çalışanların çalışmaya devam etme hakkının güvence altına alınmasını önerdi. Açıklamaya göre, 2027'ye kadar geçiş süreci öngörülüyor. Ardından 2028'den itibaren emeklilik yaşı her iki yılda bir yaş artırılabilecek ve 2033'te 65'e ulaşacak. Bu sistemle, emekli olmak isteyen değil, çalışmaya devam etmek isteyen yaşlı çalışanlar işverenlerce değerlendirilecek ve sağlık durumu ile iş performansı dikkate alınacak. Komite, yaşlıların istihdamını artırırken, genç işsizlik yaratmamaya dikkat edilmesi gerektiğini vurguladı. Güney Kore'de yaşlı nüfusun hızla arttığına dikkat çeken yetkililer, bu düzenlemelerin ekonomik canlılığı korumak için önemli olduğunu belirtiyor.

Sendika'da bayrak devri

Sektörün zor günlerinde Sendika'da bayrak yeni Yönetim'e devredildi. İçinde bulunduğumuz zorlu rekabet koşulları altında yapılacak Toplu İş Sözleşmesi müzakerelerini Yeni Yönetim yürütecek. Yeni Yönetim, işçi sendikalarıyla el birliği içinde bu zor günleri atlatacağına, sektörün güçlü günlerine geri döneceğine inanıyor.

İşçi ve işveren örgütleri, çalışma hayatının iki önemli ve eşit tarafı. Bu tarafların kendilerini temsil eden örgütler etrafında bir araya gelmelerinin tarihi; Ahilik, lonca gibi kurumlara ev sahipliği yapan topraklarımızda çok gerilere gitse de, bugünkü endüstri ilişkileri açısından bakıldığında geçtiğimiz yüzyıla dayanıyor. 1960'ların başında ülkemizde yeniden şekillenen sanayi

Kurulun ilk ve en önemli görevi, henüz başlanan 27. dönem toplu iş sözleşmesi müzakerelerini üyeleri adına yürütmek.

politikaları sonucunda işveren sendikaları kurulmaya başlanıyor ve Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası (TTSİS) da 1961 yılında, ilk kurulan işveren sendikalarından biri olarak faaliyete başlıyor.

Sendika 65 yıllık tarihinde, işçi sendikalarıyla 26 kez Toplu İş Sözleşmesi imzalamış, sektörde çalışma hayatına yön veren, iş

YENİ YÖNETİM KURULU ASIL LİSTE

1	Nevzat Seyok	Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
2	Mehmet Orhan Harmancı	Harmancı Etiket Fab. A.Ş.
3	Tansel Özenbay	Kasar Dual Tekstil San. A.Ş.
4	Mustafa Denizer	Diktaş Dikiş İplik San. ve Tic. A.Ş.
5	Cengiz Taş	Aksa Akrilik Kimya San. A.Ş.
6	Yaşar Küçükçalık	Lüks Kadife Tic. ve San. A.Ş.
7	Hacı Nuri Öztaşkın	Yataş Yatak Ve Yorgan San. Tic. A.Ş.
8	Mustafa Sürmegöz	Yünsa Yünlü San. ve Tic. A.Ş.
9	İsrafil Uçurum	Bossa Tic. ve San. İşl. T. A.Ş.

YENİ YÖNETİM KURULU YEDEK LİSTE

1	Muharrem Hilmi Kayhan	Söktaş Tekstil San. Tic. A.Ş.
2	Ahmet Hamdi Topbaş	Bahariye Mensucat San. ve Tic. A.Ş.
3	Bahadır Aksoy	Merinos Halı San. Tic. A.Ş.
4	Ali Fuat Yılmaz	Herboy Örmecilik San. ve Tic. A.Ş.
5	Metin Saftekin	Roja Örmecilik San. ve Tic. A.Ş.
6	Kaan Boyner	Dore Mensucat Fabrikası A.Ş.
7	Eray Karaduman	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.
8	Harun Tavaşi	Genel Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
9	Ersen Çelik	İşbir Sentetik Dokuma San. A.Ş.

barışına hizmet eden çok önemli bir kurum. Endüstri ilişkilerinin önemli bir tarafı olmanın yanında Sendika, üyelerini uluslararası rekabet güçlerinin artırılması için de destekliyor; dijitalleşme ve sürdürülebilirlik alanlarında onlara

rehberlik ediyor. Sendika aynı zamanda sektörün taleplerini karar verici makamlara ileterek, çözüm önerilerini sunuyor. Uluslararası arenada da aktif olan Sendika, üyelerini Uluslararası Tekstil Üreticileri Federasyonu ITMF,

Nevzat Seyok, TTSİS YK Başkanı, Karsu Tekstil Genel Müdürü : “Hem işçimizi hem işverenimizi koruyan bir sözleşmeyi bağitlayacağımıza inancımız tamdır”

Tekstil İşveren Sendikası'nda yönetimi Nisan 2025 itibariyle devraldık. Ekibimizin çoğunluğu önceki dönemde Yönetim'de olan arkadaşlarımızdan oluşmakla birlikte, bazı yeni isimler de bulunuyor. Kendilerinin taze ve yeni fikirleriyle, üyelerimize daha fazla ve etkin hizmetler sunmayı umuyoruz.

Maalesef, ülkemizin her alanda lokomotif, Cumhuriyetimizin endüstri tarihinin en önemli alanlarından biri olan tekstil ve hazır giyim sektörümüzün belki de en zor dönemini yaşıyoruz. Küresel ölçekte yaşanan ekonomik durgunluk, ticaret savaşları ve jeopolitik gerginlikler; ülke ölçeğinde ise yüksek enflasyonla artan maliyetler sebebiyle hayli zorlu bir süreçten geçiyoruz. Tüm bunların sonucunda, uluslararası müşterilerimizden gelen siparişler azalıyor; diğer tedarikçi ülkelerle paylaştığımız pasta küçülüyor. Bunun üstüne, bizim bu pastadaki payımız da, ülkemizin ekonomik koşullarından dolayı zayıflayan rekabet gücümüz sebebiyle ciddi bir küçülme riskiyle karşı karşıya.

Özellikle uluslararası rekabette en önemli girdi kalemi olan işçilik maliyetlerimiz, rakibimiz olan ülkelerin çok çok üzerine geçti. Bu sebeple her gün sektörümüzün köklü sanayicilerinin küçülmeye gittiğini, hatta sektörden çıktığını duymak bizleri üzüyor. Uzun yıllardır 1.3 milyon civarında seyreden istihdam sayımız artık 900 binlere düştü. Sektörümüzde faaliyet gösteren irili ufaklı şirket sayımız son iki yılda 65 binden 57 bine kadar geriledi.

Bu şartlar altında girdiğimiz yeni dönem, önümüzdeki üç yıl geçerli olacak; şu an toplu iş sözleşmesi görüşmelerini yürütüyoruz. Sendikamızın doğal partneri konumundaki işçi sendikalarımızın da bu zor ve geçici durumu fabrikalarda her gün yaşayıp görerek, fark ettiğini düşünüyoruz. Üretimimizin en önemli paydaşı olan emekçilerimizle el ele bu dönemi atlatacağımıza;

Nevzat Seyok, TTSİS Yönetim Kurulu Başkanı,
Karsu Tekstil Genel Müdürü

Sendikamızın kurulduğu 1961 yılından bu yana olduğu gibi, hem işçimizi hem işverenimizi koruyup kollayan bir sözleşmeyi bağitlayacağımıza inancımız tamdır.

Bir yandan bu ana görevimizi yürütürken, bir yandan da sektörümüzün bu zor dönemi daha fazla kayıp vermeden atlatması için talep ve ihtiyaçlarımızı Hükümetimiz nezdinde karar vericilerle paylaşmaya devam ediyoruz. Ülkemizin istihdam, üretim, dış ticaret fazlası, katma değer gibi pek çok göstergesinde hayli kritik bir rol oynayan sektörümüzün, bu dönemde ekstra teşviklerle desteklenmesi, özellikle işçilik içindeki maliyetlerde indirimler sağlanması bugünlerde sanayicimizi bir nebze rahatlatacaktır. Rekabetçi bir kur politikası da tüm ihracatçı sektörlerimizin ortak beklentisidir. Bu sektör, kendisine sağlanan destekleri, yarattığı istihdam ve üretimle, ülkemize değer olarak misliyle geri vermiştir, vermeye devam edecektir.

Sendikamız bu zorlukların geçici olduğuna, siparişler geri gelip ekonomik göstergelerimiz dengeye oturduğunda, sektör olarak tam entegre yapımızla eski gücümüze

kavuşacağımıza inanıyor.”

“Bayrağı devrettiğimiz yeni Yönetim Kurulu'na güç ve başarılar diliyorum”

Ahmet Hamdi Topbaş, TTSİS 25. Ve 26. Dönem YK Başkanı, Bahariye Mensucat YK Başkanı

“Sendikamızın Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı iki dönem boyunca gururla yürüttüm. Yönetim Kurulu'nda birlikte çalıştığım arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım. Geçen dönem, yani 26. Dönem Toplu Sözleşmemizi Nisan 2022'de üretimin pandemi öncesi rakamları yakaladığı, sektörümüzde siparişlerin tekrar geldiği, ekonomilerde ibrelerin tekrar yukarı doğru döndüğü olumlu bir dönemde imzalamıştık. Hem işçilerimizi hem işverenlerimizi memnun eden bir sözleşmeye imza atmıştık. Yeni müzakere dönemine maalesef zor şartlar altında giriyoruz. Bayrağı devrettiğimiz yeni Yönetim Kurulu'na güç ve başarılar diliyorum. Yine işçilerimizi zorlu ekonomik koşullara ezdirmeyen, işverenin de rekabet gücünü koruyan bir orta yolu bulacaklarına inancım tamdır. Ben de yine Kurul'da elimden gelen desteği vermeye devam edeceğiz.”

Avrupa Hazır Giyim ve Tekstil Konfederasyonu EURATEX, Uluslararası Yünlü Tekstiller Örgütü'nde (IWTO) temsil ediyor.

29 Nisan günü gerçekleşen Genel Kurul ile ülkemiz tekstil sanayiinin önde gelen kuruluşlarından oluşan TTSİS üyeleri, kendilerini temsil edecek yeni Yönetim Kurulu'nu seçtil. Kurulun ilk ve en önemli görevi,

TTSİS yeni Yönetim Kurulu (YK) üyeleri müzakere döneminin zorlu geçeceğinin farkında olmakla birlikte, işçi sendikalarıyla el ele vererek bu sıkıntılı zamanları aşacaklarına inanıyor.

henüz başlanan 27. dönem toplu iş sözleşmesi müzakerelerini üyeleri adına yürütmek. İmzalanacak bu sözleşme, TTSİS üyeleri bünyesinde örgütlü olarak çalışan binlerce işçinin önümüzdeki üç yıl için çalışma koşullarını belirlerken; sektördeki ücretler, yan haklar gibi uygulamalar için

bir referans niteliğinde oluyor. Pek çok başka işyerindeki bireysel sözleşmelerin, TTSİS'in üç işçi sendikası ile imzaladığı Grup Toplu Sözleşmesi'ni takip ettiği biliniyor.

Yeni seçilen TTSİS Yönetimi, bu sürece hayli zorlu koşullar altında giriyor. Yaklaşık iki yıldır gerek küresel, gerek yerel şartlar sektörde pek çok işletmeyi küçülme noktasına getirirken, istihdamda ciddi düşüşler yaşanıyor. Oysa Türkiye, elyaftan son ürüne kadar tam entegre üretim kapasitesiyle, uluslararası alıcılarla markaların tedarik zincirlerinin çok kritik bir parçası.

Konuştığımız TTSİS yeni Yönetim Kurulu (YK) üyeleri bu müzakere döneminin zorlu geçeceğinin farkında olmakla birlikte, sektördeki en ufak hareketlenmeleri yakından hisseden işçilerin temsilcileri olan işçi sendikalarıyla el ele vererek bu sıkıntılı zamanları aşacaklarına inanıyor.

Mustafa Sürmegöz, TTSİS YK Üyesi, Yünsa YK Başkanı : “Sektörümüzü yeniden büyüteceğiz”

Sendikamızın 27. Döneminin, tüm sektörümüz ve üyelerimiz adına hayırlı olmasını temenni ediyorum. Bu dönemde de Yönetim Kurulu'nda yer almak benim için büyük bir onur ve sorumluluk.

Yünsa'da sürdürülebilirlik konusunu öncelikli olarak ele alıyor ve bu alanda ciddi yatırımlar gerçekleştiriyoruz. Sektörümüzün geleceği için vazgeçilmez olan sürdürülebilirlik çalışmalarında üyelerine destek sağlayan Sendikamızın, bu dönemde de bu konuya olan hassasiyetini devam ettireceğine yürekten inanıyorum.

Yeni dönemde Yönetim Kurulumuzun en öncelikli ve acil görevi, bizlere yetki veren

üyelerimiz adına, toplu iş sözleşmesi müzakerelerinde işveren tarafını temsil etmekle birlikte çalışanlarımızın da haklarını gözetmek olacaktır. Tekstil ve hazır giyim sektörümüzde yaşanan zorluklar göz önüne alındığında, hem işveren hem işçi sendikaları açısından oldukça hassas bir süreçle karşı karşıyayız. Şirketlerin kapanma riskiyle karşı karşıya kaldığı, istihdam kayıplarının yaşandığı bu dönemde, işletmelerimizi ayakta tutmak adına sosyal diyalogun tüm taraflarının elini taşın altına koyarak ortak bir anlayışla ve sağduyuyla, birlikte hareket etmesi büyük önem taşımaktadır.

Türkiye, uzun yıllardır küresel tekstil değer zincirinde üst sıralarda

Eray Karaduman,
TTSİS YK Üyesi, Kordsa İnsan Kaynakları Genel Müdür Yardımcısı, Kordsa Amerika Inc. Bölge Genel Müdürü:

“Tüm taraflarla yapıcı bir süreç hedefliyoruz”

Sendika'daki yeni görevimizde, sektörümüzün sürdürülebilirliği ve rekabetçiliği adına en temel önceliğimiz, sendikalarımız ve çalışanlarımızla kurduğumuz yapıcı diyalog ve sağlıklı çalışma ilişkileri dinamiklerinin korunmasıdır. Önümüzdeki dönemde, ülkemiz tekstil sanayisine uzun vadeli katkı sağlayacak toplu iş sözleşmesi sürecinin tüm taraflarla yapıcı bir şekilde tamamlanmasına büyük önem veriyoruz.

yer alan güçlü bir tekstil ülkesidir. Ne sanayicilerimiz, ne emekçilerimiz, ne de uluslararası müşterilerimiz bu sektörden vazgeçebilir. İşçilik maliyetleri avantajını yitirmiş olsak da, yüksek üretim standartlarımız, yatırımlarımız, dijitalleşme ve sürdürülebilirlik düzeyimiz ve sosyal imkânlarımız sayesinde ihracat pazarlarında hâlâ güçlü bir konumdayız.

İnanıyorum ki, Sendikamızın kararlı liderliğiyle bu zorlu süreci en az kayıpla geride bırakacak, sektörümüzü tekrar istihdamı, katma değeri ve dış ticaret fazlasıyla eski gücüne kavuşturacağız.

Zor günleri hep birlikte aşacak, sektörümüzü yeniden büyüteceğiz.”

Öz İplik-İş Sendikası

Tekstil İşçileri Sendikası

'27. DÖNEM GRUP TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ' GÖRÜŞMELERİ BAŞLADI

Sendikamıza bağlı üye işyerleri adına yürütülen 27. Dönem Grup Toplu İş Sözleşmesi müzakereleri; Türk-İş'e bağlı TEKSİF ile 24 Şubat 2025'te, DİSK'e bağlı TEKSTİL ile 28 Şubat 2025'te ve Hak-İş'e bağlı ÖZ İPLİK-İŞ ile 20 Mart 2025'te gerçekleştirilen ilk toplantılarla başlamıştır.

Ülkemizde ve özellikle sektörümüzde ekonomik koşulların her geçen gün ağırlaştığı bir dönemde yürütülen bu müzakerelerde, Sendikamızın temel önceliği; işletmelerin sürdürülebilirliğini sağlamak, rekabet gücünü korumak ve istihdamın devamlılığını temin etmektir.

Türkiye Tekstil, Örne,
Giyim ve Deri Sanayii
İşçileri Sendikası

TEKSTİL SEKTÖRÜNÜN EN PRESTİJLİ BULUŞMASI Texhibition İstanbul

İstanbul, 5-7 Mart 2025 tarihleri arasında dünya tekstil sektörünün önde gelen firmalarını ağırladı. Texhibition İstanbul bu yıl yedinci kez kapılarını açtı. Katılımcılar fuar sayesinde sektördeki yeniliklerle ve pazar trendleriyle buluşma şansı yakaladı.

YASEMİN BOZKURT

Avrupa'nın ve dünyanın en prestijli tekstil organizasyonlarından biri olan 'Texhibition İstanbul, İplik, Kumaş ve Tekstil Aksesuarları Fuarı' İstanbul Fuar Merkezi'nde, 42 bin 850 metrekarelik geniş bir alanda düzenlendi. Fuar, İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) adına İTKİB Fuarcılık AŞ tarafından organize edildi.

500'ün üzerinde firmanın katıldığı ve yaklaşık 23 bin kişinin ziyaret ettiği fuarda sektördeki son yenilikler sergilendi. 106 ülkeden tekstil profesyonellerinin bir araya geldiği etkinlik, bu yıl da küresel tekstil pazarında önemli bir buluşma noktası olmayı sürdürdü; fuar kapsamında buluşan uluslararası ziyaretçiler katılımcı firmalarla işbirliği fırsatlarını değerlendirme imkânı buldu.

Texhibition İstanbul'da trend alanları, seminerler, paneller, inovasyon merkezi, Blue&Black ve ReValue Stock gibi özel bölümler aracılığıyla, geleneksel tekstilin yanı sıra teknik tekstil konularına da dikkat çekildi.

Fuarın açılışını Ticaret Bakanı Ömer Bolat ve beraberindeki heyet yaptı.

Dünya pazarına sunum imkânı

Texhibition İstanbul, düzenlenmeye başladığı 2022 yılından bu yana sektör temsilcilerinin ajandasında yer alan bir fuar. Avrupa Birliği (AB) ülkeleri, İngiltere, ABD, Kuzey Afrika ülkeleri ve Ortadoğu başta olmak üzere yurt dışından gelen nitelikli alıcılar, hazır giyim üreticileri, uluslararası zincir mağazaların satın alma yöneticileri, kendi markası için koleksiyon yaptıran markaların ve online ticaret yapan platformların yöneticileri, toptancı firmalar, distribütörler ve tasarımcılar, fuarın profesyonel ziyaretçi profilini oluşturuyor.

Türkiye'deki üretici firmalar, fuar sayesinde bu ziyaretçilerle bir araya gelme fırsatını yakalıyor. En son trendler, sürdürülebilirlik konusunda yapılan çalışmalar, üretimin kalitesi gibi ihracatta firmaları öne çıkaran unsurlar, yapılan görüşmeler sayesinde alıcıya daha detaylı anlatılabiliyor.

Fuarla ilgili görüştüğümüz Bossa Strateji ve İş Geliştirme Direktörü Besim Özek, Texhibition İstanbul özelinde fuarların firmalara sağladığı katkıyı şu şekilde ifade etti: "Fuarların amacı süreç içerisinde revize olmuştur. Bundan önceki yıllarda fuarlar yeni müşteri tanıyıp, ürün sergileme ve satış

Besim Özek/ Bossa Strateji ve İş Geliştirme Direktörü:
"KURA RAĞMEN..."

"Tekstil sektörünün öncelikle kur kaynaklı çeşitli sıkıntıları var. Ancak yaşanan sıkıntılarla fuar potansiyeli paralel değildi. Sektör sıkıntılı olsa da müşteri potansiyeli ve fuar katılımcıları oldukça başarılıydı."

Fuarda en son trendler, sürdürülebilirlik çalışmaları, üretimin kalitesi gibi ihracatta firmaları öne çıkaran unsurlar alıcıya detaylı şekilde anlatılıyor.

yapma ortamları iken hızla gelişen sosyal medya ve çok seyahat edilen dünya düzeninde, fuarlar artık daha çok sosyalleşme ortamları haline gelmiştir. Sosyalleşme ile satış yapma, ticaret yapma beraber düşünülmesi gereken kavramlardır. Örneğin Texhibition Blueblack, denim sektörünün bir çatı altında buluşması için harika bir ortam yaratmıştır."

Herboy Örne firması şirket ortağı Can Yılmaz'a göre de bu fuar hem mevcut iş ortaklarıyla

ilişkileri güçlendirmeye hem de yeni müşteri portföyünü genişletmeye önemli katkılar sağlıyor. Yılmaz'a göre firmalar bu etkinlik sayesinde Türkiye ve dünyanın birçok yerinden alıcılarla doğrudan temas kurma fırsatı buluyor, ürünlerini uluslararası pazarlarda daha görünür hale getirebiliyor. Can Yılmaz, "Bu yıl, beşinci kez katıldığımız fuarda özellikle yenilikçi kumaşlarımız ve sürdürülebilir üretim çözümlerimiz yoğun ilgi gördü. Bu sayede hem mevcut müşterilerimize en yeni kalitelerimizi tanıtmaya hem de potansiyel müşterilerle yüz yüze görüşmeler yapma imkânı yakaladık. Ayrıca, sektördeki yenilikleri ve pazar trendlerini yakından takip ederek, ürün geliştirme stratejilerimize yön

verme şansı da elde ettik" dedi.

Söktaş Tekstil CCO'su Seyhan Aktemur da Texhibition İstanbul'un, Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon alanındaki gücünü vurgulayan, stratejik açıdan önemli bir platform olduğunun altını çizirken, her geçen yıl katılımcı profili ve ziyaretçi kalitesi açısından gelişimini sürdürdüğüne dikkat çekti.

Görüşlerini aldığımız firmalardan biri olan Özbek Hazır Giyim Pazarlama ve Satış Müdürü Tamer Marangozoğlu da Kazakistan gibi farklı ülkelere gelen müşteriler olduğunu ve daha çok küçük yatırımcıların ya da marka olmaya çalışan firmaların fuarın ziyaretçi yelpazesine dahil olduğunu söyledi.

Fuarın Ramazan ayına denk

Tekstil üretiminin yurt dışına kaymasının sektör geleceğini nasıl etkileyeceği fuarda konuşulan arasındaydı.

gelmiş olması yoğunluğa etki eden bir faktör olarak yorumlandı. Küçükçalık Tekstil Satış Müdürü Ender Sözer Ramazan nedeniyle Körfez ülkelerinden katılımın az

Ender Sözer/
Küçükçalık
Satış Müdürü

olduğunu ama İtalya, İspanya, İngiltere, Rusya ve Ukrayna'dan alıcıların fuarı ziyaret ettiğini söyledi.

Mısır, sektörü nasıl etkiliyor?

Döviz kuru nedeniyle maliyetlerde görülen artış bazı firmaları yurt dışında üretim yapmaya yöneltti. Fuarda bu anlamda sektörün geleceği de konuşuldu; bu yönelimin sektöre hem olumlu hem de olumsuz yansımaları olduğu görüşünü savunanlar oldu. Bunlardan biri de Herboy Örne'ydı. Şirket ortağı Can Yılmaz yurt dışı üretimin Türk tekstil sektörüne yansımalarını şöyle yorumladı: "Son yıllarda bazı Türk tekstil firmalarının yurt dışında üretime yönelmesi, sektörü hem olumlu hem de olumsuz yönde etkiliyor. Ana nedenler arasında artan üretim maliyetleri, işgücü maliyetleri ve bazı pazarlarda gümrük avantajları sağlama isteği

yer alıyor. Üretimini yurt dışına kaydıran firmalar daha düşük üretim maliyetleri sayesinde küresel pazarlarda daha rekabetçi hale gelebiliyor ve lojistik avantajlar sayesinde belirli pazarlara daha yakın konumlanarak teslim sürelerini kısaltabiliyorlar. Fakat bu yönelimin sonucu olarak Türkiye’de istihdam kaybı yaşanabiliyor ve yerel üreticiler için rekabet zorlaşabiliyor. Mısır, iş gücü maliyetlerinin düşük olması ve Avrupa ile Orta Doğu pazarına yakınlığı nedeniyle tercih ediliyor. Sırbistan ve Romanya ise Avrupa’ya giriş noktaları olmaları, düşük gümrük vergileri ve ulaşım kolaylığıyla avantaj sağlıyor.”

Söktaş Tekstil CCO’su Seyhan Aktemur ise Mısır gibi ülkelerde yapılan üretimin etkilerinin uzun vadede görüleceğini söyledi: “Son dönemde özellikle Mısır’a yönelen yatırımların arttığını gözlemliyoruz. Düşük iş gücü maliyetleri, vergi avantajları ve bazı serbest ticaret anlaşmaları bu tercihi etkileyen başlıca faktörler arasında. Ancak, Türkiye’nin en büyük rekabet avantajlarından biri, elyaftan nihai ürüne kadar tüm süreçleri kapsayan entegre üretim yapısı. Bu yapının zayıflaması, uzun vadede sektörümüzün rekabet gücünü olumsuz etkileyebilir.”

Mısır’ın Türkiye’ye yakın olması bazı yurt dışı firmalarına lojistik anlamında kolaylık sağlıyor. Firmalar hammaddeyi Türkiye’den ya da Çin’den alıp, dikimi Mısır’da yapmayı tercih ediyor. Özbek Hazır Giyim Pazarlama ve Satış Müdürü Tamer Marangozoğlu’na göre bu durum büyük firmaları etkileyebilir: “Mısır, büyük firmalar için bir tehdit. Mesela Almanya

Mısır’a gidiyor. Türkiye’den de Mısır’da kumaş fabrikası kurmayı düşünen firmalar olduğu yönünde duyumlar alıyoruz.”

Bossa Strateji ve İş Geliştirme Direktörü Besim Özek de Mısır ve benzeri ülkelerde yapılan üretimin Türkiye’deki üretim faaliyetlerine olumsuz etkilerinin olacağını söyledi: “Toplam maliyet içerisinde işçilik maliyetin çok daha fazla olduğu ve üretim yapısı nedeniyle daha kolay hareket edebilen konfeksiyon üreticileri, Mısır benzeri ülkelere taşınmaktadırlar.

Ufuk Çamyaran / Ünteks Kumaş Pazarlama Yetkilisi

Ufuk Çamyaran / Ünteks Kumaş Pazarlama Yetkilisi:

FİYAT FAKTÖRÜ

“Fuarda müşteriler düşük maliyetli ürünlere ilgi gösterdi. Dikkatimi çeken bir diğer detay da küçük firmaların yoğunlukta olmasıydı. Yabancı müşteriler de yerli müşteriye nazaran daha çoktu. Önceki fuarlarda müşteriler kalite odaklıydı ama bu yıl fiyat odaklı araştırma yaptılar.”

Ancak aynı durum bizler gibi tekstil üreticileri için o kadar kolay değildir. Ülkemizdeki üretimin azalması elbette bizleri ve ülkemiz istihdamını olumsuz etkileyecektir.”

Söktaş Tekstil CCO’su Seyhan Aktemur

Sektördeki gelişmeler kumaş kalitesini etkiliyor mu?

Fuarda Mısır, Çin, Bangladeş gibi ülkelerin düşük maliyet nedeniyle tercih edilmesi konuşulurken ürün kaliteleri de gündeme geldi. Biz de üretici firmalara sektördeki gelişmelerin ürün kalitesini etkileyip, etkilemediğini sorduk. Söktaş Tekstil CCO’su Seyhan Aktemur sorumuzu şu şekilde yanıtladı: “Maalesef etkiliyor. Bir yandan sürdürülebilirlik odaklı, uzun ömürlü ve dayanıklı ürünler geliştirilmeye çalışılırken, diğer yandan artan maliyetler ve marj baskısı nedeniyle ürünleri ucuzlatma yönünde bir eğilim söz konusu. Bu durum bazı ürün gruplarında kalite standartlarının düşmesine neden olabiliyor. Kalite ve maliyet arasında sürdürülebilir bir denge kurmak her zamankinden daha önemli hale geldi.” Herboy Örme firması şirket ortağı Can Yılmaz da Aktemur ile aynı görüşte. Yılmaz, konuyla ilgili olarak “Evet, sektördeki gelişmeler ürün kalitesini doğrudan etkiliyor. Son yıllarda hem teknolojik ilerlemeler hem de pazar taleplerinin değişmesi, tekstil ürünlerinde kalite anlayışını farklı bir noktaya taşıdı. Kaliteli üretime yatırım yapan firmalar, sektörde uzun vadeli başarı sağlıyor” dedi.

Fuardaki farklı pencereler

Bu yıl fuarda diğer stantlardan farklı olan, ilk bakışta dikkat çeken bölümler de vardı. Minyatür dokuma tezgahları, kenevirden yapılmış ev ve tekstil ürünlerinin sergilendiği alanlar ile yapay zekânın tasarımda neler yapabileceğinin anlatıldığı stant, fuara renk kattı.

Fuara gelen hemen hemen herkesin yakından incelemeden, yanına gelip bir fotoğraf çektirmeden geçmediği bu standın daha doğrusu bu küçük dokuma tezgahlarının sahibi, Abdullah Yurtsever. Denizli Babadağlı dokumacı bir aileden gelen, 1948 doğumlu Yurtsever, meslek hayatına oto yedek parçaları satım işiyle başlamış. Daha sonra tekstil sektörüne geçmiş ve kendi atölyesinde uzun yıllar üretim yapıp, Almanya’ya ihraç etmiş. Emekli olduktan sonra ise atölyesinde kazandığı mekanik ve teknik becerilerini minyatür stirling motorları üretmekte kullanmış. Daha sonra da aile köklerine saygı amacıyla bu küçük

Can Yılmaz /Herboy Örme Şirket Ortağı:
“TÜRKİYE HÂLÂ GÜÇLÜ”

“Türkiye’nin tekstil ihracatında en büyük rakiplerinden Çin, dev üretim kapasitesi ve düşük maliyet avantajına sahip olsa da, uzun teslimat süreleri ve sürdürülebilirlik konularında Türkiye’ye kıyasla dezavantajlı. Bir diğer büyük rakip Hindistan ise, pamuk üretiminde güçlü olsa da, Avrupa’ya uzaklığı nedeniyle lojistik açısından Türkiye’ye kıyasla daha dezavantajlı. Türkiye, kalite, hızlı teslimat, sürdürülebilir üretim ve moda odaklı tasarım avantajlarıyla özellikle Avrupa pazarında güçlü bir konumda bulunuyor.”

tezgahları üretmeye başlamış. Yurtsever hiçbir teknolojik yardım almadan yapıyor bu tezgahları. Ahşap veya pirinç malzemeden üretilen tezgahların çoğu motorlu. İsminin baş harflerini kullanarak ‘AYS’ adı ile markalaştırdığı geleneksel minyatür dokuma tezgahlarını fuarlarda sergileyen Yurtsever yeni nesillere bu sanatın önemini anlatıyor. Çalışır durumdaki bu tezgahların bir diğer özelliği de dünyadaki tek minyatür dokuma tezgahı koleksiyonu olması.

Yapay zekâ tasarım platformu

Kendi kurduğu MYTH AI markasıyla fuara katılan kadın girişimci Özgecan Üstgöl, standını ziyaret edenlere yapay zekâ ile tasarım süreçlerinin nasıl verimli hale getirilebileceğini anlattı. MYTH AI, Üstgöl’ün tasarım süreçlerini kısaltmak için

geliştirdiği bir yapay zekâ tasarım platformu. Üstgöl geliştirdiği bu programla genellikle dört dakika süren tasarım sürecinin üç saniyeye indiğini söyledi. Üstgöl’ün kendi firmasında test aşamasından geçirdiği program moda, tekstil, ev dekorasyonu, aksesuar ve ayakkabı sektöründe kullanılabiliyor. Program sosyal medya platformları, stratejik işbirlikleri, fuarlar ya da firmalara bizzat gidilerek anlatılıyor.

Kenevirle neler yapılabilir?

Fuarda kenevir lifinden yapılan ürünlerin sergilendiği stant da ilgi çekti. Fuara ilk kez katılan ‘KenevirO’ firması bu malzeme ile üretilen ev tekstili ve giyim malzemelerini tanıttı. Doğal ve organik olması nedeniyle tercih edilen ürünlerin en büyük özelliği su emiciliğinin fazla olması ve kokuyu hapsetmesi. Bu nedenle kenevir kıtıkları da evcil hayvan kumu olarak tüketiciye sunuluyor.

AB YEŞİL MUTABAKATINDA NELER OLUYOR?

Avrupa'yı 2050'de karbon-nötr bir pazar yapma hedefine yönelik Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı ve onun sektörel alt bileşeni olan Sürdürülebilir Tekstil Stratejisi kapsamında, Avrupa Komisyonu'nun tekstil ve hazır giyim sektörünü etkileyen yaklaşık 17 düzenlemesi çeşitli aşamalarda devam ediyor. Bir ürünün tasarımından kullanım ömrünü tamamlayana kadarki tüm süreci mercek altına alan bu düzenlemeler, piyasadaki ürünlerin çevresel ayak izini azaltmayı amaçlıyor.

TUBA KOBAŞ HUVAJ / TTSİS GENEL SEKRETER YARDIMCISI

Üst üste ve karmaşıklığa yol açan bir hızla gelmesinden dolayı “kanun tsunamisi” olarak adlandırılan Yeşil Mutabakat düzenlemeleri, gerek Avrupa Birliği (AB) iş dünyasının, gerekse AB pazarına üretim yapan üreticilerin -ve pek çok kesimin- eleştirilerine hedef oluyordu. Hatta 2024 yılında yeniden şekillenen yeni Avrupa Komisyonu'ndan beklenti, bu düzenlemelerden geri adım atılması yönündeydi. Yeniden Komisyon Başkanı

seçilen Ursula von der Leyen, iklim hedeflerinden geri adım atmanın söz konusu olmadığını söylerken, yeni dönemin “yeni kanun çıkarma değil, uygulamaya geçme” dönemi olduğunu ifade etmişti.

AB düzenlemelerde “saati durdurdu”

Fakat bu düzenlemelerin uygulanması yasa yapıcılar için de çok kolay gelmemiş olmalı ki; 26 Şubat 2025'te Avrupa Komisyonu, içinde bazı kanunların

sadeleştirilmesine yönelik değişikliklerin olduğu bir torba yasa (Omnibus) paketi önerisi sundu. Bunda “Draghi Raporu” olarak da bilinen, İtalya'nın eski Başbakanı ve Avrupa Merkez Bankası'nın eski Başkanı Mario Draghi'nin, AB'nin rekabetçiliğine dair önerilerini içeren raporunun da etkisi olduğu düşünülebilir.

Pakette özellikle belli büyüklüklerdeki şirketlere belli bir takvim içinde zorunlu kılınan sürdürülebilirlik raporlaması

yükümlülüklerinde “Saati Durdur” (Stop the Clock) uygulaması önerildi ki; bunun da amacının AB pazarının rekabetçiliğinin desteklenmesi olarak açıklandı. Avrupa Konseyi'nin de onay verdiği bu öneriyle, üç ayrı sürdürülebilirlik raporlamasında hem takvimler ileri atıldı, hem de zorunluluk getirilen şirketlerin minimum eşiklerinde esnemeye gidildi. Buna göre; Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD)'nde yükümlülük eşiği AB'de kurulu şirketler için 500'den bin çalışana/ 40 milyon Euro cirodan 50 milyon ciroya çıkarılırken, AB dışı şirketlerin AB pazarındaki ciro eşiği 150 milyon Euro'ya yükseltildi.

Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi'nde (CSDDD) yükümlülük eşiği, AB'de kurulu şirketler için 500'den bin çalışana/ 150 milyon ciroya çıkarılırken, AB dışı şirketlerin AB pazarındaki ciro eşiği 450 milyon Euro'ya çıkarıldı. Daha da önemlisi takvim, iki ve üç yıl olmak üzere ertelendi.

Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (ESRS) Direktifi ise fazla detaylı ve komplike olması, çok fazla emek gerektirmesi, gizli olması gerekebilecek verileri de istemesi sebebiyle iş dünyası tarafından eleştiriliyordu. Bu paketle ESRS'nin basitleştirilmesi öngörülüyor.

Öte yandan, ülkemizde de 2025 itibarıyla yürürlükte olan Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standardı (TSRS) düzenlemesi kapsamında; borsada işlem gören ve belli bir büyüklüğün üzerindeki şirketlerin 2024 finansal yıllarını kapsayan raporlama yükümlülüğü hâlâ geçerliliğini koruyor.

Ursula von der Leyen

Sektörümüzü yakından ilgilendiren ‘Hazır Giyim ve Ayakkabı Kategori Kuralları’nda sona gelindi.

AB'de ürünlerin ‘ayak izi’ hesaplanacak

Bu düzenlemelerden biri olan Ürün Çevresel Ayak İzi (Product Environmental Footprint/PEF) hazırlıkları ürün kategorileri bazında devam ediyor. Sektörümüzü yakından ilgilendiren ‘Hazır Giyim ve Ayakkabı Kategori Kuralları’nda ise sona gelindi.

Ürün bazında teknik hesaplama metotlarını oluşturmakla görevli Sekreteryaya, 23 Nisan 2025'te son toplantısını yaparak bu kuralları finalize ettiğini duyurdu. PEFCR adı verilen kurallar, 25 Haziran'da Brüksel'de resmi olarak tanıtılacak. Hazır Giyim ve Ayakkabı dışında Kesme Çiçek ve Sentetik Çim kategorilerindeki kurallar da kesinleşirken; Havacılık, Uzay, Turizm ve Balıkçılık gibi yine çevreye etkisi çok büyük olan kategorilerde de çalışmalar devam ediyor.

Düzenleme, ürünlerin çevresel ‘ayak izi’ni sadece hesaplamayı değil, bunun iletişimini de üstlenerek tüketicilerin bilinçli alışveriş yapmalarını sağlamayı amaçlıyor. Avrupalı tüketici, alışveriş esnasında ürünün çevresel etkilerini sayısal olarak etikette görerek, satın alma kararlarını buna göre verecek.

Düzenleme son halini alana kadar, şirketlerce gönüllülük esasına göre kullanılacak. Bu süreçte, başta Fransa olmak

Mayıs ayı itibariyle kabul gören hesaplama metodolojisine göre ürünün yaşam döngüsü etapları ve kapsamaları şöyle:

LCS1	Hammaddenin elde edilmesi ve ön işlemler	Bu adım bir ürünün hammaddesinin (virgin ya da geri dönüştürülmüş) elde edilmesi (tekstil ürünleri için elyafın üretilmesi gibi), ambalajlanması ve bir sonraki üretim yerine taşınması (tekstil ürünleri için elyafın iplik fabrikasına taşınması gibi) süreçlerini içerir.
LCS2	Üretim	Ara ürünlerin üretimi ve nihai ürüne giden süreçlerde üretim yerleri arasında nakliyesi (tekstil ürünleri için iplik fabrikasından kumaş fabrikasına gibi), montaj ve bir araya getirme (tekstil ürünleri için boya, apre, dikiş gibi), ambalaj ve taşıma. .
LCS3	Dağıtım	Ürünün fabrikadan depoya, depodan mağazaya, mağazadan nihai tüketiciye ulaşana kadar tüm nakliye süreçlerini (hava kargo dahil) ve yine ambalaj ve paketleme kapsıyor. Bu etap hem mağaza satışları hem e-ticaret için geçerli.
LCS4	Kullanım	Ürünün nihai tüketici tarafından amacına uygun kullanım süresini kapsıyor. (Tekstil ürünleri için yıkama, kurutma, ütüleme süreçleri, tamir edilebilirlik ve dayanıklılık...)
LCS5	Ömrünü Tamamlama	Ürünün tüketicide kullanım ömrünü tamamladıktan sonra bertarafa kadar olan süreci kapsar. Tüketicinin ürünü toplama noktasına götürmesi, ürünün oradan ayrıştırma noktasına ve sonra geri dönüşüm noktasına ulaştırılması, geri dönüşüm süreci ve tüm bu süreçlerdeki ambalajlama işlemleri dahildir.

üzere bazı AB ülkelerinde farklılık gösteren hesaplanma yönetimlerinin de homojenize olması bekleniyor.

Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi (LCA) metodolojisi üzerine kurulan PEFCR kapsamında ürünün hammaddesinden paketlenmesine, tüketici kullanımından atığının bertarafına kadar tüm süreçlerin çevreye etkileri hesaplanıp toplanarak ürünün kullanım başına çevresel ayak izi belli bir birim üzerinden bulunacak. Böylece

Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi ile ilgili özellikle hesaplama yöntemlerine dair spesifik şikayetler söz konusu.

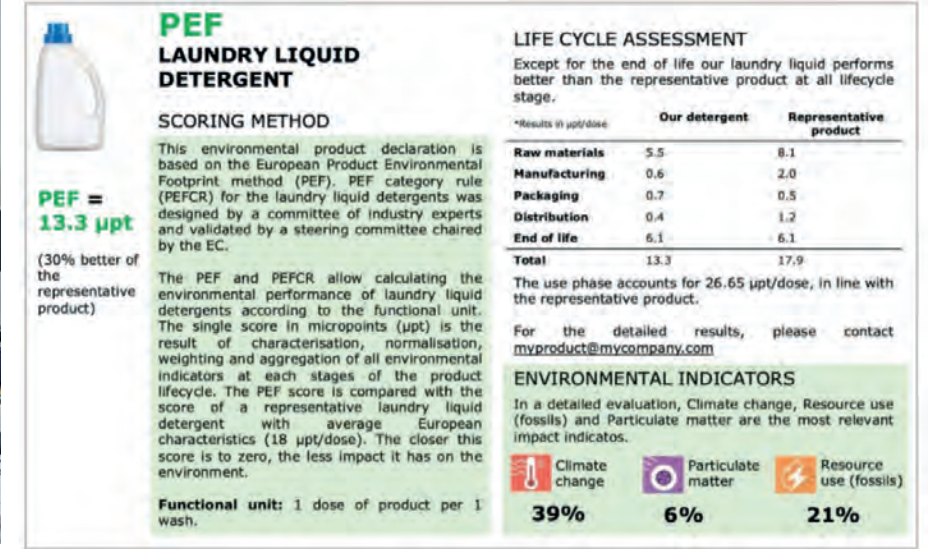
üreticiler üretim süreçlerinde ayak izini büyüten sorunlu noktaları görebilirken, tüketiciler de piyasadaki ürünleri birbirleriyle karşılaştırma imkânı elde edecek. En ideal hesaplama yöntemini bulmaya yönelik çalışmalar Şubat 2020’de başlamış, sektör içinde

ciddi tartışmalar ve beklenmeyen ertelemelere sahne olmuştu. Söz konusu düzenlemenin karmaşıklığı ve sektöre getireceği yük gibi genel eleştirilerin yanı sıra, hesaplama yöntemlerinin dayandığı varsayımların sorunlu olduğuna dair spesifik şikayetler de söz konusu. Avrupa Komisyonu ve Avrupa Birliği düzeyinde sektör temsilci kuruluşlarının yanı sıra Inditex, Decathlon, Lacoste, C&A marka temsilcilerinden oluşan Teknik Sekreteryâ, uzun yıllar süren çalışmaların sonucunda ortaya çıkan metodolojinin bilime dayalı olduğunu ve elbette gelişime açık olduğunu belirtiyor.

Başka bir tartışma konusu, ayak izi hesaplamasına dayanak oluşturan örneklemeler ve varsayımlar. Hazır giyim ve ayakkabı kategorisinde tişört, pantolon, açık ayakkabı ve bot gibi 13 örnek ürün ele alınmış ve bu ürünlere belirli ‘hizmet süresi’ atanmış. Başka bir deyişle, bu ürünlerin kaç kullanım boyunca amaçlarına uygun hizmeti, uygun bir şekilde sunduklarına dair referans değerler alınmış.

BİR SIVI DETERJANA AİT PEFCR’A UYGUN ETİKET ÖRNEĞİ

Ürünler, tüm yaşam döngüsü boyunca kullanılan enerjiden, yıkama esnasında çıkan mikro fibere, taşınma esnasında kullanılan ambalaja kadar her türlü etkisini belli bir birim üzerinden gösteren bir etiketle birlikte sunulacak.

Tüketicinin satın alma kararında, ürünün çevresel ayak izini, yani sürdürülebilirlik performansını göz önünde bulundurmasını sağlayacak, basit anlaşılabilir, karşılaştırmaya dayalı bir gösterim şekli öneriliyor. Ürünler, tüm yaşam döngüsü boyunca kullanılan enerjiden, yıkama esnasında çıkan mikro fibere, taşınma esnasında kullanılan ambalaja kadar her türlü etkisini belli bir birim üzerinden gösteren bir etiketle birlikte sunulacak. Hatta bu etiket, bu ürün grubunda ortalama bir ürünün referans değerleriyle kıyaslama da sunacak.

Genel amacı karbon-nötr bir ekonomiye ulaşmak olan Yeşil Mutabakat ve altındaki bileşenlerden PEF'in, çevresel ayak

izi yüksek olan ürünlerin piyasadan silinmesi, belirli bir eşiğin üzerinde değere sahip ürünlere ‘vergi’ formunda bir maliyet eklenmesi, üreticilere ürettikleri ürünleri ‘tamir etme’ zorunluluğu getirmek gibi muhtemel kullanım alanları olacağı konuşuluyor. Sektörümüzün bu gibi yükümlülöklere şimdiden hazırlanması faydalı olacaktır. Öte yandan hazır giyim-ayakkabı kategorisinde PEFCR henüz finalize olmuş olsa da, Komisyonu’nun gelecek dönemde bu kuralların basitleştirilmesini planladığı şimdiden biliniyor. Bu da, Yeşil Mutabakat ile başlayan ve gerek AB’de gerekse AB pazarına üretim yapan pazarlarda üreticilerin en çok şikayet ettiği ‘kanun tsunamisi’nin Avrupa Komisyonu tarafından da görüldüğüne ve hedeflerden büyük bir geri adım atılmasa da pek çok konuda sadeleşme ve ertelemeye gidileceğine dair beklentileri doğruluyor.

Hazır Giyim ve Ayakkabı sektöründe Ürün Çevresel Ayak İzi Kategori Kuralları hakkında detaylı bilgi için: <https://pefapparelandfootwear.eu>

94. IWTO KONGRESİ

Yün sektöründe çiftlikten mağazaya kadar faaliyet gösteren 170'ten fazla şirket ve ulusal sektör temsilcilerinden oluşan Uluslararası Yünlü Tekstiller Örgütü IWTO'nun 94. Kongresi 20-22 Mayıs tarihlerinde Fransa'nın Lille kentinde gerçekleşti.

Sürdürülebilir yün üretiminden, yünün insan sağlığına etkisine kadar birçok konunun çalışma grupları ve panellerde ele alındığı Kongre'ye 286 delege katıldı.

IWTO Başkanı Klaus Steger, "Bu yılki Kongre, sektörümüzdeki olağanüstü dayanıklılığı ve yenilikçiliği pekiştirdi. Lille'de gerçekleşen

tartışmalar ve işbirlikleri, giderek karmaşılaşan pazar talepleri ve regülasyonlar, yünün yakın gelecekteki yolculuğunu şüphesiz şekillendirecek" dedi.

IWTO İcra Kurulu'nda Sendikamızı ve Türkiye'yi temsil eden Altınıyıldız- Bahariye Proje Müdürü Şansal Çetin, bu Kongre ile temsil görevini Türkiye Özel Danışmanı olarak, Sendikamız

Yönetim Kurulu Üyesi ve Yünsa Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Sürmegöz'e devretti.

Kongre'de şu konular öne çıktı:

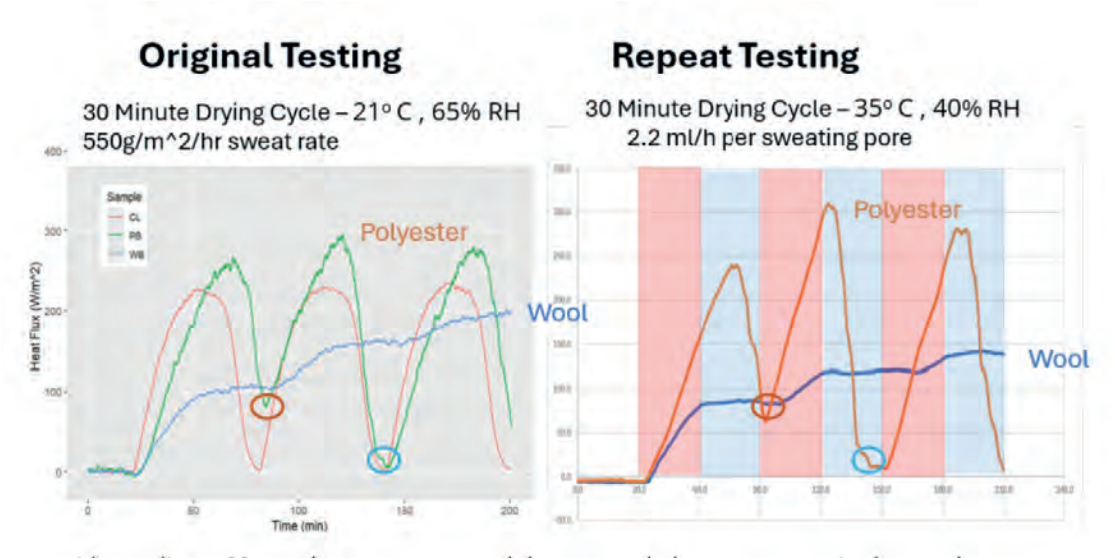
Yünün çevresel ayak izi nasıl hesaplanıyor?

IWTO'nun yün ve yünlü tekstiller üretimiyle ilgili test metotlarını ele alan Red Book, uluslararası regülasyon ve

arabuluculuk kurallarını ele alan Blue Book ve test standartları regülasyonlarını ele alan White Book çalışma belgelerine ek olarak, karbon emisyonu ve yünün sürdürülebilirlik el kitabı niteliğindeki Green Book çalışmaları hızla devam ediyor. İtalya Yün Birliği'nin sponsorluğunda Temmuz 2024'te başlayan çalışmalar, Kasım ayında

İstanbul'da yapılan çalışma toplantısında detaylandırılmıştı. Yıl sonunda tamamlanması beklenen el kitabının, çevresel performans konusunda yün üzerindeki baskıyı azaltmak için endüstrinin dikkate alması gereken öncelikli konuları açıklamak ve böylece yünün çevresel etki raporlamasını iyileştirmek amaçlanıyor. Aynı zamanda, mevcut çevresel etki

analizlerine temel oluşturan geleneksel Yaşam Döngüsü Analizi (LCA/Life Cycle Assessment) yaklaşımının yünü dezavantajlı konuma getirdiğine dair sektördeki endişenin giderilmesi için daha dengeli bir yaklaşım getirilmesi ve yün endüstrisinin markalar nezdinde konumunun güçlendirilmesi bekleniyor.

OUR COALITION MEMBERS

Make the Label Count girişimi, PEF metodolojisini tüm elyaf türleri için adil hale getirmeye yönelik çalışıyor.

Yünlü sektör temsilcileri bir süredir, Avrupa Birliği'nin (AB) en önemli düzenlemelerinden biri olan ve uzun süredir tartışılan Ürün Çevresel Ayak İzi (PEF/ Product Environmental Footprint) hesaplama metodolojisinin adil olmadığını, yünü adeta cezalandırdığını ve sentetik elyafı daha çevre dostu gösterdiğine dair eleştirileri dile getiriyor. Bu dergide detaylı şekilde ele aldığımız PEF metodolojisi, tekstil sektörü için Mayıs 2025'te kabul edildi ve halen revizyona açık.

Etikete dikkat!

IWTO'nun liderlik ettiği pamuk, ipek, keten gibi diğer doğal elyafın sektör temsilcilerinden oluşan Make The Label Count girişimi (makethelabelcount.org), bu yaklaşımı tüm elyaf türleri için adil hale getirmeye yönelik çalışıyor. Girişimin en temel

söylemi 'yaşam döngüsü analizi' metodu'na göre; yünün çevresel ayak izi hesaplamasında arazi su kullanımı ve metan emisyonları gibi çiftlik faaliyetlerinin etkilerinin de hesaplama dahil edilirken, sentetik liflerde, fosil yakıt çıkarma ve rafinasyon gibi aşamaların hesaba katılmaması.

Make The Label Count girişimi, AB nezdinde yoğun lobi faaliyetleri yürüterek söz konusu hesaplama yönteminin revize edilmesi için çalışıyor. Örneğin Nisan ayında Avrupa Parlamentosu'nda lifler için adil etiketleme ve tarımsal lif üretiminin çevresel faydalarını vurgulamak adına, koyun üreticilerinden moda tasarımcılarına kadar tüm tedarik zincirinden katılımcılarla 'Doğal Lifler Çevremizi Nasıl Koruyor ve Destekliyor' başlıklı bir yuvarlak masa toplantısı düzenlendi.

Spor performansında yünün etkisi

Kongre kapsamında düzenlenen 'Ürün Sağlığı Çalışma Grubu' toplantısında, önemli bir araştırmanın sonuçları paylaşıldı. Yün üretiminde dünyada önemli paya sahip Avustralya'nın yün araştırmaları kuruluşu AWI ve Kuzey Carolina Eyalet Üniversitesi tarafından yürütülen dört yıllık bir araştırma, yünlü giysilerin spor aktivitelerinde avantajlar sağladığını ortaya çıkardı. Araştırma kapsamında sporculara yün, pamuk ve polyesterden yapılan giysiler giydirilerek vücut ısı değişimleri kıyaslandı. Sonuçlar, yüzde 100 Merinos yünlü giysilerin bisiklet, kaya tırmanışı, yürüyüş ve golf gibi dinamik ve dur-kalk sporlarında üstün termal konfor ve performans avantajları sağladığını ortaya koydu. Bu araştırmadan ortaya çıkan yeni test yöntemi, sporcunun vücudunun ardışık aktivite ve dinlenme evrelerindeki deneyimini taklit ederek, yünün eşsiz yalıtım verimliliğini doğruladı.

Yünde salgın hastalıkları önlemek için...

IWTO bünyesindeki Biyolojik

Kongre'de Avustralya'da yapılan önemli bir çalışmanın sonuçları paylaşıldı. Buna göre, yünlü giysiler spor aktivitelerinde avantajlar sağlıyor.

Güvenlik ve İzlenebilirlik Çalışma Grubu ise hem hayvan hem de insan sağlığı açısından çok önemli çalışmalar yürütmektedir. Sektörün en önemli sorunlarından biri, kirliliğin yün ticareti yoluyla bazı ölümcül salgın hastalıklarının FMD (şap hastalığı), PPR ve SGP (koyun çiçek hastalığı) taşınabilmesi. Bu durum, salgının yaşandığı yerde üretim kayıpları ve ticaret kesintilerine sebep olabiliyor. Özellikle İngiltere ve Güney Afrika'daki görülen salgınlar, bu riskin ciddiyetini ortaya koymaktadır.

Biyolojik güvenliğin izlenebilirlikle takip edilmesi ve kontrol altına alınabilmesi amacıyla, elyafın DNA yapısı incelenerek sınıflandırmalar yapmak mümkün. Söz konusu çalışma grubu, yün üretim yeri bilgisinin yün sertifikalarına eklenerek üretimdeki biyolojik

koşulların izlenebilmesine ilişkin çalışmalar yürütüyor.

Performance Days'de IWTO

Kongre'de ayrıca fonksiyonel kumaşlarda yeniliklerin sunulduğu önde gelen ticaret fuarı olan Performance Days'in IWTO ile başlattığı stratejik ortaklık da duyuruldu. İki ortak birlikte, yünün yüksek performanslı, doğal ve sürdürülebilir bir malzeme olarak görünürlüğünü artırmayı amaçlıyor.

29-30 Ekim 2025 tarihlerinde Münih'te düzenlenecek Performance Days, yünün fonksiyonel tekstil endüstrisindeki yeniden canlanışını sergilemeye adanmış yepyeni bir alan olan Wool Forum'a ev sahipliği yapacak ve bu alanda IWTO'ya da yer ayrılacak. Böylece ısı düzenleme, koku engelleme ve sürdürülebilirlik gibi doğal özellikleriyle tanınan yün, performans giyimine de önemli bir geri dönüş yapacak.

IWTO'nun sonraki büyük buluşmaları Kasım 2025'te Lesotho'da Yuvarlak Masa ve Mayıs 2026'da Çin'in Dalang kentinde Kongre olarak gerçekleşecek.

İSO 500'de 32 tekstil ve hazır giyim firması yer aldı.

'İSO 500-2024' AÇIKLANDI

İstanbul Sanayi Odası (İSO), 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu – 2024' araştırma sonuçlarını açıkladı. Buna göre Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu TÜPRAŞ. Sendikamızın altı üyesi ilk 500'de yer alıyor: Merinos, Kordsa ve Bossa tekstil, Sasa ve Akso kimya, Yataş mobilya sıralamasında listeye girdi. Önümüzdeki aylarda İSO İkinci 500'ün açıklanması bekleniyor.

İlk 500'de yer alan firmalar arasında 24'ü tekstil, sekizi hazır giyim olmak üzere toplamda 32 tekstil ve hazır giyim firması bulunuyor. Geçen senelerin aksine ilk 100'de tekstil veya hazır giyim firması yer almıyor. Tekstil sektöründen listeye en yüksek sırada giren firma, 106'ncı sıradaki yeriyse Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş. oldu. Onu, 140'ıncı sırada Gülsan, 148'inci sırada Kipaş, 176'ncı sırada KORDSA ve 177'nci sırada Sanko takip ediyor.

2023 ile kıyasladığımızda, tekstil ve hazır giyim firmalarının genel

Listede tekstil firmalarında lider il, dokuz firmayla Gaziantep. Hazır giyim firmalarında ise üçer firmayla İzmir ve İstanbul liderliği paylaşıyor.

olarak listede gerilediği söylenebilir.

Tekstil firmalarında lider il, dokuz firmayla Gaziantep. Hazır giyim firmalarında ise üçer firmayla İzmir ve İstanbul liderliği paylaşıyor. Tekstil firmaları sıralamasında ilk üçte sırasıyla Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş., Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş. ve Kipaş

Mensucat İşletmeleri A.Ş. var. Hazır giyim firmalarının ilk üçünde ise Hugo Boss Tekstil Sanayii Ltd. Şti, Almaxtex Tekstil San. ve Tic. A.Ş. ve Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş. yer alıyor.

Tekstil firmalarının toplamda 172.78 milyar TL'lik üretimden satış (net) değeri bulunuyor. Hazır giyim firmaları içinse bu değer 53.67 milyar TL. Söz konusu rakam, tekstil ve hazır giyim firmaları birlikte ele alındığında İSO 500'deki firmaların toplam üretimden satış değerlerinin yüzde 2.61'ini oluşturuyor.

ISO 500 - Tekstil ve Hazır Giyim Sanayii				
	500 Büyük Kuruluş 2024 Sıra No	500 Büyük Kuruluş 2023 Sıra No	Kuruluşlar	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	106	73	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	17.434.391.543
2	140	155	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	13.450.728.875
3	148	136	Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	13.035.210.157
4	176	163	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	11.291.919.076
5	177	174	Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	11.261.416.709
6	216	185	Hugo Boss Tekstil Sanayii Ltd. Şti.	9.420.874.569
7	218	246	Karafiber Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	9.347.520.563
8	237	245	Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	8.586.608.769
9	247	239	Almaxtex Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	8.183.103.640
10	249	340	Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	8.161.669.829
11	268	-	-	-
12	272	270	Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	7.589.529.814
13	282	225	Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	7.414.933.547
14	301	261	Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	6.827.414.493
15	308	327	Üniteks Tekstil Gıda San. Dış Tic. A.Ş.	6.730.547.003
16	350	380	Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	6.000.373.136
17	351	413	Erdem Soft Tekstil A.Ş.	5.971.473.649
18	361	350	Abdiogulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	5.822.143.474
19	373	368	Zeki Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	5.669.040.664
20	376	269	Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	5.622.047.024
21	377	373	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	5.602.651.357
22	384	396	Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	5.484.502.286
23	396	394	Şirinkioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	5.375.311.449
24	407	374	Özdemir Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	5.268.717.704
25	414	449	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	5.203.245.813
26	439	341	Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	4.860.891.549
27	457	367	Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	4.647.771.839
28	458	451	Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	4.647.551.283
29	463	440	Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	4.624.478.453
30	472	469	Atlasdenim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	4.512.178.748
31	499	-	İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	4.212.201.281
32	500	-	Palmiye Dokuma İplik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	4.187.772.122

ISO 500 - Kimya Sanayii				
	500 Büyük Kuruluş 2024 Sıra No	500 Büyük Kuruluş 2023 Sıra No	Kuruluşlar	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	36	29	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	42.413.547.322
2	65	56	AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	24.965.711.212

ISO 500 - Mobilya Sanayii				
	500 Büyük Kuruluş 2024 Sıra No	500 Büyük Kuruluş 2023 Sıra No	Kuruluşlar	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	224	176	YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	9.073.894.438

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU LİSTESİNDE SENDİKAMIZ ÜYELERİ			
500 Büyük Kuruluş 2024 Sıra No	500 Büyük Kuruluş 2023 Sıra No	Kuruluşlar	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
36	29	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	42.413.547.322
65	56	AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	24.965.711.212
106	73	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	17.434.391.543
176	163	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	11.291.919.076
224	176	YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	9.073.894.438
377	373	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	5.602.651.357

AKUSTİK DALGA TABANLI AKILLI TEKSTİLLER

Tekstil tabanlı sağlık izleme sistemleri, giyilebilir teknolojiler alanında önemli bir araştırma konusu olmaya devam etmektedir. Geleneksel sensör entegrasyonuna dayalı e-tekstil sistemleri, genellikle sert elektronik bileşenler, karmaşık kablolama ve esnekliği sınırlayan yapılar içermektedir. Bu kısıtlamalar; tekstil yüzeylerinin doğal mekanik özelliklerini, kullanıcı konforunu ve uzun süreli kullanılabilirliği olumsuz etkileyebilmektedir.

GÜRAY KILINÇ / TTSİS ARAŞTIRMA UZMANI

Çin'in Zhejiang Üniversitesi'nde doktora çalışmalarını yürüten Yichao Wang liderliğindeki ekip tarafından 2025 yılında Nature Electronics dergisinde yayımlanan araştırmaya göre, tekstil tabanlı sağlık izleme uygulamaları için piezoelektrik akustik dalga yayılımına dayalı yeni bir sensör sistemi geliştirilmiştir. Çalışma, Avrupa Araştırma Konseyi, İsviçre Ulusal Bilim Vakfı, ETH Zürih ve Çin Burs Konseyi tarafından sağlanan çeşitli araştırma fonlarıyla desteklenmiştir. Geliştirilen SonoTextile sistemi,

tekstil yüzeyine entegre edilen cam mikro fiberler ve piezoelektrik dönüştürücüler aracılığıyla dış etkenleri algılayabilmekte ve farklı biyomekanik parametreleri temas gerektirmeksizin izleyebilmektedir.

Akustik dalga temelli algılama mekanizması

SonoTextile sisteminin temel çalışma prensibi akustik dalga yayılımına dayanmaktadır. Sistemde kullanılan cam mikro fiberler, piezoelektrik dönüştürücüler aracılığıyla üretilen akustik dalgaların

taşındığı birer dalga kılavuzu görevini üstlenmektedir. Fiberin uçlarına entegre edilen piezoelektrik dönüştürücüler, belirli frekanslarda akustik sinyaller oluşturmakta ve bu sinyaller fiber boyunca ilerlemektedir. Dış ortamdan gelen mekanik kuvvetler, örneğin basınç, gerilme, eğilme veya burulma gibi deformasyonlar, fiberin geometrik ve elastik özelliklerini değiştirerek akustik dalgaların yayılma hızını, genliğini ve zayıflama katsayısını etkilemektedir.

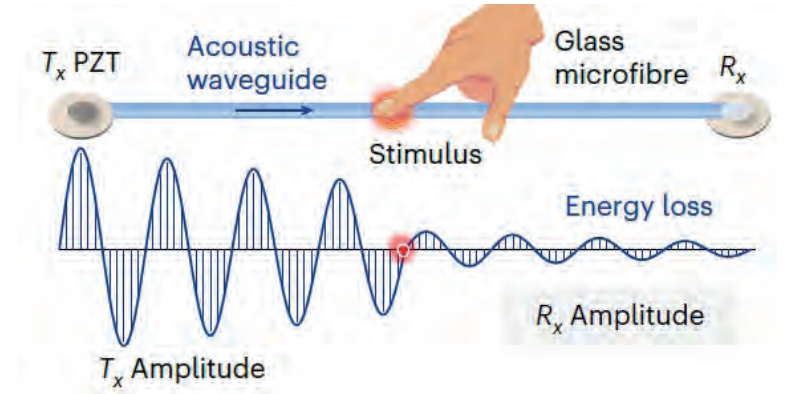
Akustik dalga yayılımında

meydana gelen bu değişimler, sinyalin çıkış noktasında piezoelektrik dönüştürücü tarafından algılanmakta ve kaydedilmektedir. Elde edilen sinyal üzerinde yapılan analizler sayesinde fiziksel etkilerin büyüklüğü ve türü tespit edilebilmektedir. Bu yöntem, deformasyonların elektriksel özelliklerdeki değişim üzerinden ölçüldüğü piezorezistif ve kapasitif sensör sistemlerinden farklı olarak, akustik yayılımın fiziksel etkilerle doğrudan etkileşimini kullanmaktadır. Bu yaklaşım, özellikle uzun süreli ve değişken ortam koşullarında ölçüm stabilitesini artırmakta, sistemin sıcaklık, nem ve malzeme yorgunluğu gibi dış etkenlere karşı daha kararlı çalışmasını sağlamaktadır.

Sistemde kullanılan mikro fiberlerin cam kompozisyonu, optik ve mekanik homojenlik açısından optimize edilmiştir. Çekim prosesi sırasında fiber iç yapısının amorf ve homojen olmasına dikkat edilmiştir. Akustik kayıpları minimize etmek amacıyla fiber yüzeyleri pürüzsüz ve uniform (bir örnek) olarak üretilmiştir. Fiber çapları, sistemin hedeflediği frekans aralıkları ve deformasyon hassasiyeti göz önünde bulundurularak belirlenmiş, akustik performans ile yapısal esneklik arasında optimum denge sağlanmıştır.

Elektronik altyapı ve frekans bölmeli çoklu erişim (FDMA)

SonoTextile sisteminde çoklu algılama noktalarının aynı anda ve karışmadan izlenebilmesi

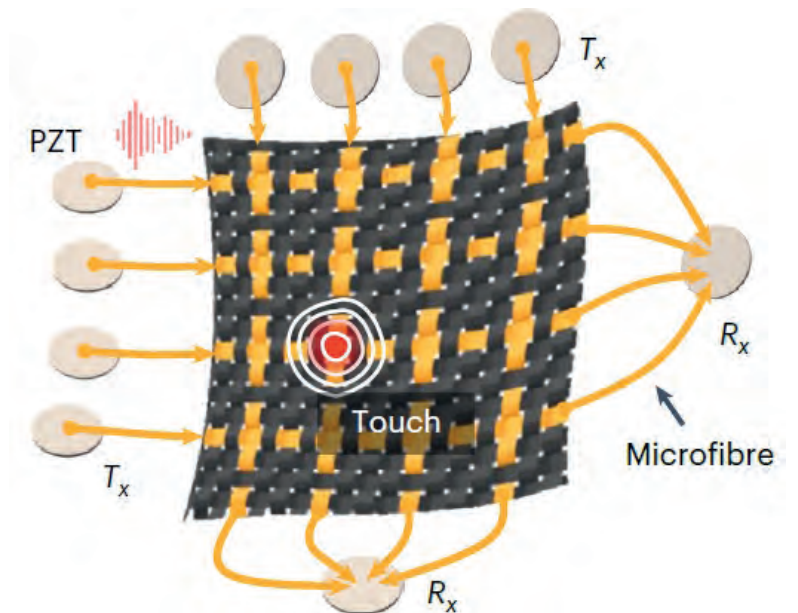

Tek bir fiber üzerinde çalışan temel SISO (Single Input Single Output) sisteminin şematik gösterimi.

amacıyla frekans bölmeli çoklu erişim protokolü uygulanmaktadır. Her bir sensör fiberi kendisine atanılmış farklı bir frekansta çalışmakta ve bu sayede aynı kumaş yüzeyinde çok sayıda algılama noktası eşzamanlı izlenebilmektedir. Merkezde bulunan sinyal işleme birimi, alınan sinyalleri frekans temelinde ayırıştırarak her fiberden gelen veriyi bağımsız olarak işlemektedir.

Elektronik altyapı dört temel bölümden oluşmaktadır. Piezoelektrik dönüştürücüler için

sinüs dalga jeneratörleri, fiber çıkışından alınan sinyallerin toplandığı alıcı modüller, sinyal işleme birimi ve işlenmiş verileri aktaracak veri iletim modülleri sistemin bütüncül yapısını oluşturmaktadır. Bu tasarım sinyal karışımını azaltmakta ve sistemin ölçeklenebilirliğini artırmaktadır. Kompakt boyutlardaki elektronik bileşenler, tekstil yüzeyine entegre edilebilir ve düşük güç tüketimi sayesinde taşınabilir enerji kaynaklarıyla uyumlu çalışabilmektedir.

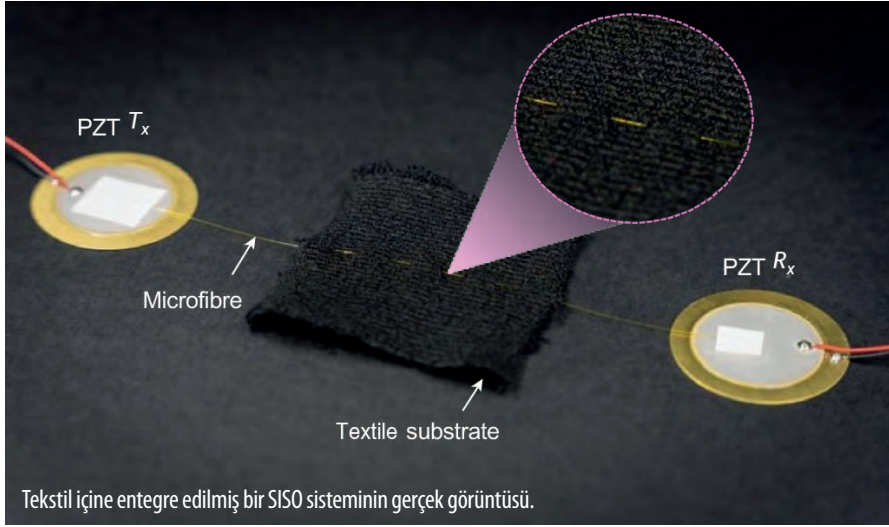
MISO (Multi Input Single Output) mimarisiyle oluşturulmuş dokunsal algılama matrisi. Çözgü ve atkı yönlerinde farklı frekanslara atanmış piezoelektrik dönüştürücüler (PZT'ler) bulunuyor.

Üretim süreci: Mevcut tekstil teknolojilerine entegrasyon

SonoTextile sisteminde kullanılan cam mikro fiberler, mevcut tekstil üretim altyapısına entegre edilebilecek şekilde tasarlanmıştır. Fiber üretimi, özel cam kompozisyonlarının yüksek sıcaklıkta eritilerek ince lifler halinde çekildiği fiber çekim prosesleriyle gerçekleştirilmektedir. Üretim sürecinde cam bileşimi, akustik dalga sönümünü minimize edecek şekilde formüle edilmekte ve fiber çapları hedeflenen frekans aralıklarına göre optimize edilmektedir. Fiber yüzeyleri, nem, sürtünme ve kimyasal etkilere karşı polimer bazlı kaplama işlemleriyle korunmaktadır.

Dokuma ve örme işlemleri, mevcut tekstil makinelerinde uyarlamalarla gerçekleştirilmektedir. Dokuma sırasında dobby ve jakar makineleri kullanılarak sensör fiberleri taşıyıcı ipliklerle birlikte kumaş yapısına entegre edilmektedir. Örme işlemlerinde ise triko ve örgülü örme makineleriyle entegrasyon sağlanmaktadır. Fiberlerin kırılma ve bükülme dayanımını koruyabilmek için özel besleme mekanizmaları ve kılavuz sistemleri kullanılmaktadır.

Üretim sonrasında klasik tekstil terbiye işlemleri uygulanabilmektedir. Yıkama, apreleme ve yumuşatma işlemleri fiberlerin mekanik ve duyuşal özelliklerine zarar vermemektedir. Sonuçta elde edilen tekstil ürünleri esnek, hafif, nefes alabilir ve ciltle uyumlu bir kullanım konforu sağlamaktadır.

Performans testleri ve algılama hassasiyeti

SonoTextile sisteminin performansı, kontrollü laboratuvar koşullarında gerçekleştirilen testlerle değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, sistemin çeşitli biyomekanik parametreleri yüksek doğrulukla algılayabildiğini ortaya koymuştur. Solunum izleme uygulamalarında, göğüs kafesi hareketleri sırasında oluşan fiziksel genişlemeler, akustik dalga yayılım karakteristiklerini doğrudan etkilemiş ve bu sayede solunum frekansı ile hacmi, güvenilir biçimde hesaplanabilmektedir. Jest ve hareket algılama senaryolarında, el ve parmak hareketlerinin neden olduğu küçük deformasyonlar fiberlerdeki sinyal değişimleri aracılığıyla ayrıntılı şekilde tespit edilmiştir. Ayrıca, düşük yoğunluklu basınç uygulamalarına yönelik yapılan hassasiyet analizlerinde, sistemin Newton altı kuvvet seviyelerinde bile etkili yanıt verebildiği görülmüştür.

Uzun vadeli dayanıklılık değerlendirmelerinde, sistem yıkama döngülerine karşı direnç göstermiş ve fiziksel

testler sonrasında algılama performansında istatistiksel olarak anlamlı bir kayıp gözlemlenmemiştir. Ortam sıcaklığı, bağıl nem oranı ve dış mekân koşullarında gerçekleştirilen senaryolarda da, sinyal doğruluğu korunmuş ve sistem istikrarlı biçimde çalışmıştır. Bu sonuçlar, sistemin hem kısa süreli hem de uzun süreli kullanım için uygun bir performans aralığında çalıştığını göstermektedir.

Sağlık izleme uygulamaları

SonoTextile sisteminin öngörülen temel uygulama alanı, giyilebilir sağlık teknolojileridir. Akustik dalga temelli algılama yaklaşımı sayesinde, vücuda doğrudan temas etmeyen bir izleme arayüzü oluşturmak mümkün hale gelmiştir. Bu yönüyle sistem; invaziv olmayan, uzun süreli ve sürekli fizyolojik veri izlemeyi hedefleyen uygulamalar için özellikle avantajlıdır. Uyku apnesi ve diğer solunum kaynaklı sağlık sorunlarının takibi, sistemin başlıca kullanım senaryoları arasında yer almaktadır.

Ayrıca, yoğun bakım

ünitelerinde veya evde bakım ortamlarında bulunan yeni doğan ve yaşlı hastaların solunum paternlerinin izlenmesi için de SonoTextile tabanlı çözümler değerlendirilmektedir. Solunum düzensizliklerinin tespiti, sistemin göğüs bölgesine entegre edilmiş versiyonlarıyla doğrudan yapılabilmektedir. Ameliyat sonrası mobilizasyon süreçlerinde, hastaların hareket seviyeleri ve fiziksel aktivite düzeyleri de sistem üzerinden sürekli izlenebilmekte; bu da klinik değerlendirmelerin nesnel veriyle desteklenmesini mümkün kılmaktadır. Rehabilitasyon protokollerine entegre edildiğinde ise sistem, egzersizlerin doğruluğunu izleyerek tedaviye katkı sağlamaktadır.

Spor ve performans takibi

SonoTextile sistemi, spor bilimleri ve performans analizi uygulamalarında da önemli bir izleme platformu sunmaktadır. Antrenman ve rekabet ortamlarında sporcuların vücut pozisyonlarının, hareket senkronizasyonlarının ve yük dağılımlarının anlık izlenebilmesi, performans optimizasyonu ve sakatlanma risklerinin azaltılması açısından önem taşımaktadır.

Sistem, mikro düzeydeki duruş değişimlerini hassas şekilde tespit edebilmekte ve antrenman programlarının bireye özel optimize edilmesine katkı sağlamaktadır. Ayrıca, aşırı yüklenme ve asimetrik hareket kalıplarının erken tespiti, uzun vadeli sporcu sağlığı açısından koruyucu veri sağlamaktadır.

Rehabilitasyon ve motor kontrol izleme

Motor kontrol kaybı yaşayan bireylerin rehabilitasyon süreçlerinde hareket doğruluğunun izlenmesi, terapötik başarının değerlendirilmesinde temel parametrelerden biridir. SonoTextile sistemi, rehabilitasyon egzersizlerinin mekanik doğruluğunu gerçek

Teknik kısıtlar ve geliştirme alanları

SonoTextile sisteminin mevcut mimarisi bazı teknik sınırlamalar içermektedir. Kontrol elektroniklerinin henüz tam anlamıyla tekstil yüzeyine entegre edilmemiş olması, sistemin tam esnek giyilebilir platformlara dönüşümünü sınırlamaktadır. Mevcut sistem yalnızca mekanik deformasyonları izleyebilmekte olup, kalp atım hızı, terleme ve elektrokimyasal biyobelirteçler gibi fizyolojik parametrelerin algılanabilmesi için ek sensör katmanlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Seri üretim ölçeklerinde üretim maliyetlerinin rekabetçi seviyelere indirilmesi, sistemin geniş ticari yaygınlığı açısından önem arz etmektedir. Ayrıca, mobil ve uzun süreli kullanım senaryolarında enerji tüketimi optimizasyonu kritik bir mühendislik hedefi olarak öne çıkmaktadır.

SonoTextile sistemi, piezoelektrik akustik dalga yayılımına dayalı bir algılama prensibi ile tekstil tabanlı biyomekanik izleme uygulamalarında yeni bir çözüm sunmaktadır. Geliştirilen yaklaşım, kullanıcı konforunu ve kumaşın doğal esnekliğini koruyarak temas gerektirmeden fiziksel parametrelerin izlenmesine olanak tanımaktadır. Mevcut tekstil üretim altyapısına entegrasyon kabiliyeti, uzun dönem stabilite ve geniş uygulama potansiyeli sayesinde SonoTextile sistemi, giyilebilir sağlık teknolojilerinde önemli bir araştırma ve geliştirme platformu olarak değerlendirilmektedir.

Okullarımızdan ses getiren başarılı projeler

'Köklerden Geleceğe Eğitim, Teknoloji, Üretim' temasıyla 21-24 Mayıs tarihleri arasında Kayseri'de gerçekleşen 17. Uluslararası MEB Robot Yarışması bu yıl, Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ev sahipliğinde, Kayseri Valisi Gökmen Çiçek ve Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdür Vekili Salih Kaygusuz'un katılımıyla gerçekleşti.

Kayseri'deki Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin yanı sıra, Çerkezköy Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile Adana Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrenci

ve öğretmenleri de bu etkinlikte projeleriyle yer aldı ve finale kaldı. Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, 17. Uluslararası MEB Robot Yarışması'na 'Serbest' kategoride bir, 'Hızlı Çizgi İzleyen'

kategorisinde üç, 'Mini Sumo' kategorisinde iki ve endüstriyel robot kolu kategorisinde iki olmak üzere toplam sekiz robotla katılım sağladı. 'Temel Seviye Tasarla Çalıştır' kategorisi ve lise, üniversite seviyesi 'Tasarla Çalıştır' kategorisi pistleri ve

yarışma alt yapısı, okulumuz Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Alanı öğretmen ve öğrencileri tarafından yapıldı. 'Tasarla Çalıştır' kategorisinde kullanılan ürünler yemekhanede sergilendi ve bu vesileyle her yer yenilendi. Okulumuz ayrıca 'serbest proje' kategorisinde Smart Bed akıllı hasta yatağı projesiyle büyük ses getirdi.

Ayrıca TÜBİTAK Bilim Fuarı Destekleme Programı kapsamında Adana Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisemiz Bilim Fuarı Şenliği düzenledi. Şenlik, 15-16 Mayıs 2025 tarihlerinde İl Milli Eğitim Müdürü, Sarıçam Kaymakamı, İlçe Milli Eğitim Müdürü, Organize Sanayi Bölgesi yetkililerinin katılımıyla okulumuzda gerçekleştirildi.

Yarışmaya sekiz robotla katılan okulumuz 'serbest proje' kategorisinde Smart Bed akıllı hasta yatağı projesiyle büyük ses getirdi.

41 öğrenci ve 15 danışman öğretmenin hazırladığı 19 proje fuarda sergilenecek katılımcıların ilgisini çekti. Başvuruya 20 projeyle katılım sağlandı ve 19 projemiz onay aldı. Fuar günü sergilenen bu projeler şöyle sıralanıyor:

1. Scara endüstriyel robotik kol
2. Ekolojik baskı (eko print)
3. Sabunlu eriyen kuru mendil
4. Threeball
5. Geri dönüşüm ile güvenliğini sağla
6. Defne sabunu yapımı
7. Fraktalların gizemi

8. Cyanotype baskı (güneş baskı)
9. Ekolojik denge
10. İpin serüveni
11. Sağlıklıysa tutuyorum
12. Dönüşen kumaşlar
13. Ben neredeyim?
14. Yöresel meyvelerle iplik boyama
15. Akımlar haritası, dijital bir yolculuk
16. Sayı panosu
17. Doymatik
18. Okulumuz ve yakın çevresinin florası
19. Kendi not ortalamamı kendim buluyorum

'Stitch Together Projesi' kapsamındaki toplantı, Nisan başında İstanbul'da gerçekleşti.

Katılımcılar iki gün boyunca dijitalleşme ve yeşil dönüşüm ekseninde, Türk tekstil ve hazır giyim sektörünün uluslararası rekabetçiliğini korumak için işveren ve çalışan temsilcilerinin işbirliğine yönelik öneriler üzerine konuştu.

Sektörün dönüşümü için işveren-çalışan diyalogu

Avrupa Hazır Giyim ve Tekstil Konfederasyonu Euratex ve küresel işçi sendikası IndustriAll'un ortak yürüttüğü 'Birlikte Dikelim / Stitch Together Projesi' kapsamında Türk tekstil ve hazır giyim sektörü işveren ve işçi sendikası temsilcileri bir araya geldi.

Çalışma hayatının iki önemli bileşeni olan işçi ve işveren örgütlerinin tarihi çok eskilere gitse de, bugün bildiğimiz anlamdaki endüstri ilişkileri 19'uncu yüzyıldaki Sanayi Devrimi ile şekillenmiştir. Çalışma koşullarının adil, aynı zamanda rekabetçi olacak şekilde belirlenmesine hizmet eden ikili ve üçlü sosyal diyalogun önemi o günden bugüne, özellikle sosyal sürdürülebilirlik ilkelerinin yaygınlaşmasıyla artmıştır.

Sosyal diyalog, ulusal ve uluslararası çalışma hayatı yasalarında kendine yer bulurken, sektörümüzün en önemli alıcıları olan, üretimin çevresel ve sosyal şartlarında belirleyici role sahip markaların da tedarikçilerinde aradığı bir mekanizmadır. Söz konusu işyeri, bir iş sözleşmesi kapsamında olmasa dahi, çalışma koşullarının belirlenmesi ve endüstri ilişkileri kapsamındaki bir sorunun çözülmesi için çalışan ve işverenler arasında temsilciler

aracılığıyla diyalogu sağlayan bir iletişim mekanizmasının varlığı, sosyal uygunluk açısından arzu edilen bir durumdur. Avrupa Birliği'nde (AB) de yasal düzenleme düzeyinde olmamakla birlikte, sosyal diyalogun güçlendirilmesine dair girişimler hayata geçmeye başladı.

Bunun bir parçası olarak, Sendikamızın da üyesi bulunduğu Avrupa Hazır Giyim ve Tekstil Konfederasyonu Euratex'in işveren temsilcisi ve küresel sendika

IndustriAll'un işçi temsilcisi olarak ortaklaşa gerçekleştirildiği 'Stitch Together Projesi', AB desteğiyle yürütülüyor. Proje, işveren ve çalışan arasında işbirliğini teşvik ederek sosyal diyalogu güçlendirmeyi, işveren ve işçi sendikalarının temsil gücünü geliştirmeyi hedefliyor. Bu hedeflere yönelik olarak; tarafları yapıcı diyalog için bir araya getiren toplantıların yanı sıra, sendikalarda beceri ve kapasite geliştirmeye yönelik seminerler düzenleniyor. Projede sanayinin dönüşümüyle birlikte küresel düzeyde rekabetçiliği gözetilirken, çalışanlar için de makul çalışma koşulları ve sosyal şartlar öngörülüyor.

Proje kapsamında, Türkiye'deki ilk toplantı 8-9 Nisan tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirildi. Toplantıya projenin yürütücüleri

AB destekli 'Stitch Together Projesi', diyalogu güçlendirerek, işveren ve işçi sendikalarının temsil gücünü geliştirmeyi hedefliyor.

olarak Euratex ve IndustriAll, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi, Sendikamız, sektörümüzde temsil gücüne sahip Teksif, Öziplik-İş ve Tekstil Sendikaları, sosyal uygunluk konusundaki uluslararası girişim SLCP ve ülkemiz için önemli satın alma grupları olan Inditex ve H&M'den temsilciler katıldı. Katılımcılar iki gün boyunca dijitalleşme ve yeşil dönüşüm ekseninde Türk tekstil ve hazır giyim sektörünün uluslararası rekabetçiliğini

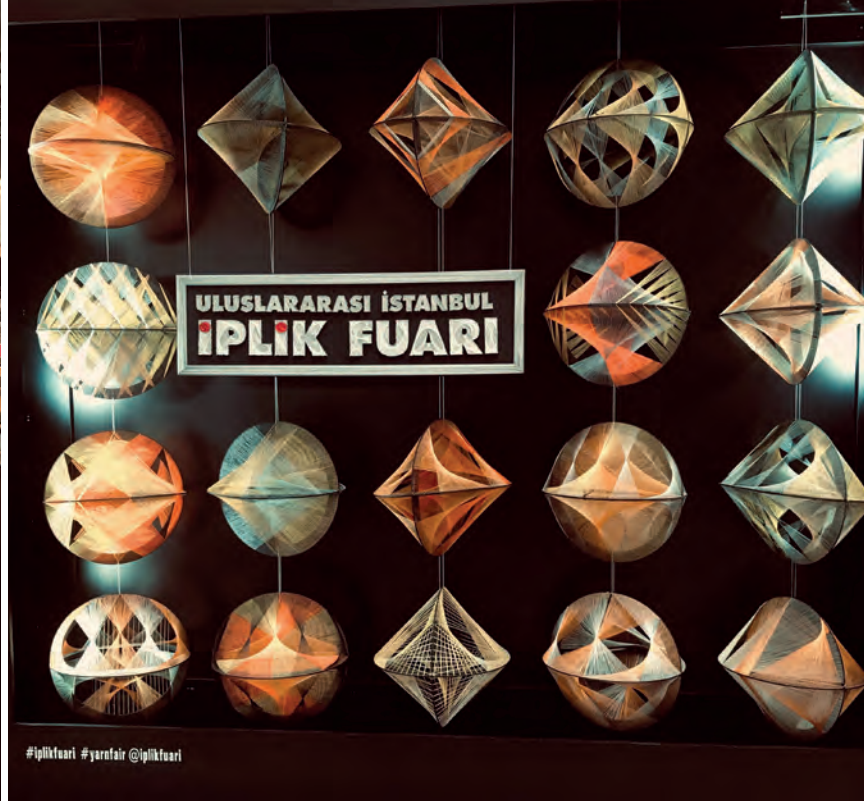
korumak için işveren ve çalışan temsilcilerinin işbirliğine yönelik öneriler üzerine konuştu.

Taraflar; gerek küresel talebin zayıflaması, gerekse maliyetlerin aşırı artması sebebiyle zor bir dönemden geçen sektörümüzün işveren açısından rekabetçi ve dirençli kalması, çalışanlar açısından ise insana yakışır şartlar sağlayabilmesi için gerekli çabanın gösterilmesi konusunda işbirliği yapmaya açık olduklarının altını çizdi. Katılımcılar ayrıca; sektörün başka bir önemli paydaşı olan markaların da bu koşulları sağlamak için ellerini taşın altına koymaları, bu zor dönemde siparişlerini ucuz ülkelere kaydırmak yerine uzun süreli tedarikçilerini desteklemeleri konusunda çağrıda bulundu.

İPLİK SEKTÖRÜNÜN KALBI İSTANBUL'DA ATTI

Avrupa, Asya ve Balkanlardan gelen geniş bir ziyaretçi profiline sahip 'Uluslararası İstanbul İplik Fuarı' Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleşti. Türkiye'nin iplik alanındaki tek özel fuarına katılan firmalar, en yeni iplik trendlerini tanıtırken, güçlü işbirlikleri için de imza attı.

YASEMİN BOZKURT

Dünyanın en büyük iplik fuarı olan "İstanbul İplik Fuarı" bu yıl da geniş katılımcı sayısı ile büyük bir başarıya imza attı. 26-28 Şubat arasında Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen fuara Azerbaycan, Çin, Mısır, Almanya, Hindistan, Özbekistan, Fransa, İtalya, Malezya, İngiltere gibi ülkelerden 500'ün üzerinde firma katıldı. 50 bin 200 metrekarelik bir alanda kurulan fuar 78 ülkeden 15 binin üzerinde kişi ziyaret etti. Tekstil dünyasına yön veren markalar fuarda en yeni

iplik çeşitlerini ve sürdürülebilir çözümlerini tanıtmaya imkânı yakaladı. Fuar, ticaret ağlarını genişletmek isteyen profesyoneller için de eşsiz bir buluşma noktası oldu; ikili iş görüşmeleri sayesinde sektör temsilcileri ticari bağlantılarını güçlendirme fırsatı buldu.

Alım Heyeti Programı

Uluslararası İstanbul İplik Fuarı, iplik dünyasındaki son trendleri ve inovatif ürünleri profesyonel alıcılarla buluşturdu. Sektör

profesyonelleri pazarlarda fark yaratacak yeni ürün ve hizmetleri hem tanıdı, hem de tanıtmaya imkânını yakaladı. Fuarda pamuk, yün, viskon, akrilik, naylon, fantezi ve rejenere türünde çok sayıda iplik çeşidi sergilendi.

Fuar kapsamında düzenlenen 'Alım Heyeti Programı' büyük ilgi gördü. Bu kapsamda Ukrayna, Belarus, Rusya, Hırvatistan, Sırbistan, Kosovo, İran, Özbekistan ve Gürcistan'dan fuara gelen alıcılar, Türk üreticilerle buluştu. Planlanan 125 toplantıya katılan heyetler yeni işbirlikleri için imzalar attı.

Sergi ve atölyeler düzenlendi

Güneydoğu Anadolu İhracatçıları Birliği (GAİB) fuar kapsamında 'Doku Kumaş Tasarım Yarışması' gerçekleştirdi. Dereceye giren tasarımcıların kumaşları, fuar boyunca 'Dokusunda Sanat Var' sergi alanında ziyaretçilerle buluştu.

Dünyaca ünlü dokuma sanatçısı Fırat Neziroğlu tarafından düzenlenen 'Dokumayı Okumayı Öğreniyoruz' atölyesi, ziyaretçilerden ve katılımcılardan

yoğun ilgi gördü. Geleneksel dokuma tekniklerine modern bir bakış açısı kazandıran Neziroğlu, sürdürülebilirlik ve yenilikçi yaklaşımlar üzerine yaptığı sunumuyla sektör temsilcilerine ilham verdi. İstanbul Aydın Üniversitesi Moda Tasarım Bölümü tarafından gerçekleştirilen 'Tepme Keçe ve Tahta Kalıp Baskı' atölyeleri de ziyaretçilere geleneksel el sanatlarını deneyimleme fırsatı sundu. Ziyaretçiler, usta eğitimciler eşliğinde bu teknikleri öğrenme fırsatını yakaladı.

Katılımcı notları

Fuarda büyük firma temsilcileri iş hacimlerini koruduklarını belirtirken, küçük firmalar Mısır'a yönelimden dolayı sıkıntılıydı. İşçi maliyetinin 120-200 dolar olduğu Mısır ve Özbekistan'ı birçok küçük firma tehdit olarak görüyor.

Bazı katılımcılar yoğunluğun geçen yıla oranla az olduğunu belirtmekle birlikte, bu yıl yabancı ziyaretçi sayısının nispeten fazla olduğunu altını çizdi.

Özlem Süer'den köklerimize selam var: Anıt Ağaç Koleksiyonu

Türkiye'nin önde gelen moda tasarımcılarından Özlem Süer genellikle eşsiz gelinlikleriyle çıkar karşımıza. Süer bu kez çok farklı bir çalışmaya imza attı. Üzerinde anıt ağaçların işlemeleri olan 12 ceketlik Anıt Ağaç Koleksiyonu, Süer'in deyimiyle 'modanın ötesinde bir duygusal bağ' kurmayı hedefliyor.

AYŞEGÜL SAVUR ÖZGEN

Özlem Süer

Anıt Ağaç Koleksiyonu'ndaki ceketler nasıl ortaya çıktı? Hikâyesini dinleyebilir miyiz?

Anıt ağaçlar, yaşlandıkça hem büyüklüğüyle hem de çevresiyle olan ilişkisiyle büyük değer taşıyan ağaçlardır. Sadece bir ağaç değil, aynı zamanda birer 'yaşayan miras'tır. Anıt ağaçlar, sadece doğanın değil, aynı zamanda tarihimizin ve hafızamızın tanıkları. Bu koleksiyon da o tanıklığa saygı duruşu niteliğindeydi. Anıt ağaç, uzun yıllardır moda tasarımında duygu, anlam ve sürdürülebilirlik ekseninde yürümeye çalışırken; doğanın bize sunduğu bilgeliği koleksiyon diliyle aktarmak, doğayla olan bağımızı yeniden hatırlamak ve yaşatmak adına ortaya çıkan, kolektif bilince dokunan bir proje. Aynı zamanda modanın, bir kültürel belleği temsil ettiğini de hatırlatıyor. Özellikle ceket gibi güçlü bir sembol üzerine çalışmak da temsil edici bir anlam taşıyor. Her bir ceket farklı bir anlatı sunuyor ve bunu zarif bir tasarım diliyle yapıyor, bu da ceketlerin her birine bir karakter kazandırıyor. Bu koleksiyon modayı sadece estetik değil, aynı zamanda etik ve hikâye anlatıcı bir platforma dönüştürüyor bu da modanın ötesinde bir duygusal bağ kurulmasını sağlıyor.

Koleksiyonda kaç ceket var? Hangi materyaller kullanıldı?

Anıt Ağaç Koleksiyonu'nda toplam 12 farklı ceket yer aldı. Her biri, farklı bir ağacı ve o ağacın taşıdığı yaşam enerjisini temsil edecek şekilde kurgulandı. Sayı olarak sınırlı tuttuk çünkü her bir parçanın özenle işlenmesi, hem temsiliyet hem de işçilik açısından özel bir süreci gerektiriyordu.

Her ceketin kendi hikâyesi vardı; kullanılan renkler, dikiş detayları ve dokular hep o ağacın ruhuyla bütünleşti. Kullanılan materyaller ise doğa dostu ve sürdürülebilir kaynaklardan seçildi.

Ceketlerin üzerine işlenen anıt ağaçlar nasıl seçildi?

Koleksiyonumuz için farklı tür ve bölgelerden birkaç sembolik ağacı belirledik. Bu seçimde, her bir ağacın kendine özgü hikâyesi olmasına dikkat ettik: Kimi ağaç bir Osmanlı padişahının gölgesinde toplantılara tanıklık etmiş, kimi

bir köy meydanında nesiller boyu hatıralar biriktirmiş. Her motif, bu gerçek ağaçların silüetinden esinlenerek çizildi ve ceketlerin üzerine aktarıldı.

Bunlar gerçekten ülkemizde bulunan ağaçlar mı?

Bu ağaçlar, ülkemizde gerçekten var olan, kökleri yüzyıllara dayanan ve tarihi-kültürel açıdan önem taşıyan ağaçlar. Türkiye'nin dört bir yanında korunması gereken sayısız anıt ağaç bulunuyor. Örneğin, Bursa'daki asırlık çınarlar, Ege'nin anıt zeytin ağaçları veya

Antalya'nın devasa ulu porsukları bunlardan sadece birkaçı. En yaşlı örneklerden biri ise, Zonguldak'taki yaklaşık 4.112 yaşındaki porsuk ağacı. Onların hikâyelerini modayla görünür kılmak, köklerimize selam vermenin yaratıcı bir yolu oldu.

İşlemeler nasıl yapıldı?

Tasarım sürecinden, ağaçlar işlenme sürecine nasıl bir yol izlediniz?

Öncelikle her bir anıt ağacın desenini kumaşa nasıl yansıtacağımızı planlamakla başladık. Seçilen her ağaç için o ağacın karakteristik silüeti çıkarıldı. Bu aşamada sadece ağacın şekline değil, ruhuna da odaklandık. Her bir motifin ceketin üzerinde adeta bir tablo gibi görünmesini hedefledik. Her tasarım için ceketin kesimiyle uyum içinde, göze estetik gelen bir kompozisyon yakaladık. Bazı desenlerde farklı kalınlıklarda ipliklerle derinlik efekti verilirken, bazılarında da sim veya altın rengi detaylarla ağacın gövdesine ışık vuruyormuş hissi yaratıldı. Sonuçta ortaya, her dikişinde doğaya duyulan hayranlık ve saygı hissedilen, üç boyutlu birer sanat eserine dönüşen ceketler çıktı. Bu yönüyle koleksiyon, hızlı moda akımının aksine emeğe ve detaya adanmış bir üretim sürecinin ürünü olarak ortaya çıktı.

Ânı durdurma ve köklerimize selam verme teması sizin için ne ifade ediyor?

Bu koleksiyonun altında yatan en güçlü temalardan ikisi 'ânı dondurmak' ve 'köklerimize selam vermek' düşünceleri. Ânı dondurmak, yaşadığımız anları, hatıraları ve geçmişten gelen mirası tasarım yoluyla kalıcı kılmak demek. Nasıl ki asırlık bir ağaç gövdesindeki halkalar, geçmiş

yılların anılarını içinde saklar, işte bu koleksiyondaki her ceket de bir nevi o halkalardan birini yakalayıp bugüne taşıyor. Koleksiyonun amacı moda aracılığıyla anılara, tarihe ve deneyimlere kalıcı bir form vermek, onları gelecek nesillere aktarabilmek. Köklerimize selam vermek, nereden geldiğimizi unutmamak, kendi toprağımızın değerlerine sahip çıkmak anlamına geliyor. Kendi kültürümüzden, kendi coğrafyamızdan ilham alarak tasarım yapmak, bir bakıma geçmiş kuşaklara duyulan bir saygı ve gelecek kuşaklara bırakılan bir armağandır. Yani Anıt Ağaç Koleksiyonu'nu giyen birisi, sadece şık bir ceket giymiyor; aynı zamanda anıları dondurup saklayan

“Bu koleksiyon, hızlı moda akımının aksine emeğe ve detaya adanmış bir üretim sürecinin ürünü.”

ve köklere selam gönderen bir fikri üzerinde taşıyor. Bu sayede ceketler, kişiye kendi öz değerlerini hatırlatan ve taşıtan bir ifade aracı olarak kendilerini gösteriyorlar. **Koleksiyonun devamı gelecek mi? Anıt ağaçlara selam göndererek, sürdürülebilirliğe ve doğaya saygınızı da sunuyorsunuz. Bu saygının izinde başka projeler var mı?** Modanın sadece mesaj vermekle kalmaması, aynı zamanda aktif bir değişim aktörü de olabilmesi önemli. Doğaya ve köklere saygı teması uzun vadeli vizyonun bir parçası. Yeni projelerle paralel bir şekilde gerçek dünyaya katkı sağlayacak sosyal sorumluluk

adımlarını gelenek haline getirmek önemli. Modanın doğayla dost bir dönüşüm geçirebileceğinin bir sembolü olarak Anıt Ağaç ceketlerinin lansmanında misafirlere hediye ettiğimiz tohumlar gibi küçük jestlerle, doğaya saygılı ve bilinçli tüketimi her zaman hatırlatmak istiyoruz. **Sektöre dair de konuşmak isteriz. Tekstil gibi tüketimin çok olduğu bir endüstride de 'sürdürülebilirlik', üzerinde fazlasıyla konuşulan bir yerde duruyor. Fakat her geçen gün karşımıza 'sürdürülebilir' iddiasıyla yeni markalar çıkması, bir yandan da tüketimin ve kaynakları sürekli artması demek değil mi? Tekstil ve moda dünyasında gerçek sürdürülebilirlik sizce nasıl olmalı?**

Sürdürülebilirlik, moda dünyasında köklü bir zihniyet değişimi gerektiriyor. Sürdürülebilirlik paradoksunu kırmak için hem üreticilerin hem tüketicilerin işbirliği içinde hareket etmesi gerekiyor. Tüketiciler, bilinçli tercihler yaparak bu dönüşümü talep etmeli; endüstri tarafında ise tasarımcılar ve markalar, 'sürdürülebilir' etiketini kullanmanın ötesine geçip gerçekten iş yapış biçimlerini dönüştürmeli. Örneğin, kullanılan hammaddeden üretim koşullarına, lojistikten satış sonrasına kadar her adımda çevresel etkileri minimize etmek gerekiyor. Markalar tarafında, somut küresel hedeflere uyum sağlama sorumluluğu var; örneğin karbon ayak izini azaltmak, enerjiyi verimli kullanmak, su tüketimini düşürmek gibi temel alanlarda her işletme kendi ölçüsünde

inisiyatif almalı. Atık yönetiminden paketlemeye, işçi haklarından tedarik zincirine kadar her alanda tutarlı bir sorumluluk gerekiyor. Sürekli koleksiyon çıkarma döngüsü yerine daha rafine, aralıklı ve nitelikli koleksiyonlarla ilerlemek gerekiyor. Tabii ki bu dönüşüm hemen gerçekleşmeyecek, ancak bu paradoksun farkında olup çözüm arayışına girmek bile önemli bir adım. Kısacası, sürdürülebilirlik iddiasındaki herkesin önce öz eleştiri yapması ve icraatta gereğini yerine getirmesi gerekiyor. Moda dünyası, yaratıcı inovasyon gücünü sadece yeni trendler için değil, sürdürülebilir çözümler için de kullanmaya başladığında bu paradoks yavaş yavaş çözülecektir.

Yavaş moda tam olarak ne demek ve uygulanabilirliği konusunda ne düşünüyorsunuz?

Yavaş moda, hızlı tüketim döngüsüne bir tepki; daha az ama daha kaliteli üretmek ve tüketmek üzerine kurulu bir felsefe. Yani tasarım sürecinden başlayarak satış ve kullanım süreçlerine kadar bilinçli ve değer odaklı bir yaklaşımı benimsemek... Pratikte bu, ürünlerin daha uzun süre giyilebilecek dayanıklılıkta ve zamansızlıkta tasarlanması, trendlerin çok hızlı değişimine kapılmadan, modacıların koleksiyonlarına daha anlamlı temalar ve inovasyonlar yükleyerek, sezonluk heveslerden ziyade kalıcı stillere yatırım yapması anlamına geliyor. Yavaş moda aslında bir tercih değil, gezegenimizin geleceği için bir zorunluluk. Elbette mevcut sistemde herkesin bir anda tamamen yavaş moda düzene geçmesi zor. Ancak bu bir yolculuk ve gitgide daha uygulanabilir hale

geliyor. Burada kilit nokta eğitim ve bilinçlendirme. Tasarımcılar, sektör profesyonelleri ve medya, tüketicilere yavaş modanın faydalarını ve güzelliklerini iyi anlatabilirse, talep tarafında da kalıcı bir değişim olacak. Zaten son yıllarda gördüğümüz üzere, tüketiciler kaliteye, etik üretime ve benzersiz tasarımlara daha fazla ilgi duymaya başladı. Yavaş moda tüketicisi modayla ilişkisini gözden geçiriyor, biraz daha yatırım yaparak iyi bir parçayı yıllarca giymeyi tercih ediyor ve gardırobunu ihtiyaçlarına ve kişisel tarzına göre sadeleştiriyor. Bu, yavaş modanın zemininin sağlamaştığını gösteriyor. Tasarımcılar için daha az parça

“Yavaş moda daha kaliteli üretmek ve tüketmek üzerine bir felsefe. Bu haliyle de bir tercih değil, gezegenimizin geleceği için zorunluluk.”

içeren kapsül koleksiyonlar, onarıma ve ikinci ele teşvik eden satış politikaları, üretimde elde kalan stokları eritmek yerine ihtiyaca göre üretim (pre-order sistemleri gibi) yavaş modanın pratiğe dökülmüş halleri. Özlem Süer’de uyguladığımız haute couture’den çıkan kişiye özel dikim, sınırlı üretim, yüksek kalite gibi unsurlar da yavaş modanın yapı taşları.

Hem sık giyinmek, hem modayı yakalamak hem de sürdürülebilirliğe katkı sağlamak isteyenlerin nasıl bir gardırobu olmalı?

Öncelikle, gardırobunuzda zamansız ve kaliteli temel parçaları bulundurmak işinizi çok

kolaylaştırır. Bu parçalar uzun ömürlü oldukları ve her dönem giyilebildikleri için sürdürülebilirlik açısından da artı puan kazandırır. Gardırobunuzu bu zamansız bazla kurduktan sonra, trendlere uygun dokunuşları ise daha küçük ölçeklerde ekleyebilirsiniz. Annenizin dolabından bir kemer, bir broş veya yıllanmış deri bir çantayı modern kıyafetlerle harmanlamak sizi daha iyi yansıtan bir stile kavuşturabilir. Her yeni parça alımında kendinize “Bunu gerçekten uzun süre severek giyer miyim? Kalitesi iyi mi, dolabımda diğerleriyle uyumlu mu, üretimi etik mi?” sorularını sormak, dolabınızı daha sürdürülebilir bir hale getirecektir.

Sürekli Türkiye’den daha çok marka çıkması gerektiğini duyuyoruz. Genç tasarımcılar, Türkiye’ye değer katacak markaları nasıl yaratabilir?

Hem tasarım hem de iş bilgisi kazanmak önemli, tasarım sürecinin arkasındaki üretim, pazarlama, finans gibi unsurlara da hakim olunmalı. Yaratıcı vizyonu korurken sektörün gerçeklerini de göz ardı etmemeli. Özellikle süreklilik ve kalite odaklı olmak önemli. Bir markayı değerli kılan unsurlardan biri de tutarlılık. Hem tasarım çizgisinde, hem kalite standartlarında tutarlı olan markalar zamanla güven kazanıyor. Sadece trend bir ürün çıkarıp parlamak yerine, her sezon üzerine koyarak ilerlemek de müşteriyle güven ilişkisi kurmak açısından önemli. Globalde yerini daha iyi bulabilmek için dünyayı takip etmek, trendleri, yeni teknolojileri yakalamak şart ama bunu kendi yorumunu ve vizyonunu katarak yapmak gerek.

MANİSA'DA EŞSİZ BİR RÜYA GÖRDÜM

Bazen farkında olmadan çıktığınız yolculuklar sizi seyahat anılarından çok daha fazlasıyla baş başa bırakıyor. İş ziyareti için gittiğim aile memleketim Manisa'nın bana bıraktıkları gibi. Bereketli toprakları, tarihi ve doğasıyla çok özel olan bu şehir, Büyükşehir Belediye Başkanı Ferdi Zeyrek'in gencecik yaştaki ani ölümüyle şimdi sadece hemşerileri için değil, tüm Türkiye için bambaşka bir anlama sahip. Bu anlam sevgiyle, nezaketle, iyi insan olmakla örülü.

AYŞEGÜL SAVUR ÖZGEN

Manisa, ailemin memleketi. Biz Turgutlu ilçesindeniz ama anneannem Manisa'dan gelin gitmiş Turgutlu'ya. Aile büyükleri birer birer öte tarafa göçünce, benim de Manisa ile ilişkim zayıfladı uzun yıllar. Tabii İstanbul'da da büyüseniz, Ege'nin samimiyeti, yemekleri, havası, suyu bırakmaz insanın peşini. O yüzden Manisa, üzerimde çok etkili.

Özellikle güneye tatile giderken, Manisa'nın ilçelerinden geçilir, şöyle bir selam verilir. Benim için de öyle. Ama şehir merkezine gitmeyeli, şöyle esaslı bir şekilde gezmeyeli uzun yıllar olmuştu. Sonra çok sevdiğim gazeteci dostum Önder İnce'den bir telefon: Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı Ferdi Zeyrek'in iletişim danışmanlığını yaptığını söylüyor ve beni de Mesir Macunu

Festivali'nde beraber çalışmak üzere şehre davet ediyor. "Nasıl yanı" diyorum Önder'e, "Manisalı olduğum için mi aradın beni?" "Yoo, haberim bile yoktu" diyor. İşte bu ilginç rastlantıyla başladı yıllar sonraki Manisa hikâyem. Sevdığım bir arkadaşımın orada olması, şehir için bir şeyler yapabilecek olma fikri bana da heyecan verdi. "Tamam" dedim.

Aylardan Nisan. Sonunda Manisa'dayım. Sanırım en son lise yıllarında uzunca kalmıştım Manisa'nın merkezinde. O günden bu yana tabii ki değişiklikler var ama öyle beni rahatsız eden türden de değil. Üstüme üstüme gelen AVM'ler, şunlar bunlar yok. Spil Dağı, baharın tazeliğiyle yemyeşil olmuş, tüm şehre kol kanat germiş. Gökemiyle, doğasıyla insanı büyülüyor.

Otelime yerleşiyorum. DoubleTree by Hilton Manisa'da konaklıyorum. Otel de yemyeşil dağa bakıyor. O sırada şehirde uluslararası bir basketbol turnuvası olduğu için otel gencecik basketbolcularla dolu. Gulliver'ın Devler Ülkesi'ne düşmüş gibiyim. Asansörün kapısı her açıldığında en az 2 metrelik dev insanların arasında kalıyorum. Bir haftaya yayılan Mesir Macunu Festivali de başlamış durumda,

şehir kıpır kıpır. İnsanların yüzü gülüyor. İstanbul'daki negatif havanın aksine burada insanlar mutlu, huzurlu, neşeli görünüyor. Gerçekten şaşıyorum. Belediye'nin basın dairesinden Derya Gazanfer ile gezip duruyoruz, bana şehirde neler yaptıklarını anlatıyor bitmek bilmez bir heyecanla. Tamam her şey güzel de halk ne diyor acaba? Serde gazetecilik var, esnafla, vatandaşla

sohbet ede ede geziyorum şehirde. “Ferdi Zeyrek” diyorlar, başka bir şey demiyorlar. Başkan ile tanışmak için ben de sabırsızım ve ertesi gün o an geliyor.

Ne kadar sıcacık, ne kadar zarif bir insan. Görür görmez sanki yıllardır tanıyormuş gibi hissettiklerinizden. Bir anda bütün derdinizi anlatabilecek gibi oluyorsunuz. Manisa’ya deli gibi tutkun, projelerini, hayallerini anlatıyor.

Misafirlerimizle Manisa kazan, biz kepçe geziyoruz. Bir yandan festival kapsamındaki sergiler, söyleşiler, panayırlar, çarşı pazar ziyaretleri; bir yandan da

Tarihi 3 bin yıl öncesine dayanan Sardes, parayı kullanan ilk medeniyet olarak bilinen Lidya Krallığı’nın merkezi.

merkezden biraz uzaklaşarak gittiğimiz yerler. . .

İlk günün durakları restoranlar

İlk gün öğle yemeğimizi Tarihi Manisa Kebapçısı Ali’de yedik. Dükkân, Yeni Han’ın girişinde yer alıyor ve hâlâ kuyumcular çarşısının nostaljik dokusunu taşıyor. Burası benim için sadece bir restoran değil, çocukluğumdan kalan bir bilmeceydi. Yıllar önce babam beni buraya getirmişti, ama nerede olduğunu hatırlayamıyordum. Şimdi bu rastlantıyla hafızamın tozlu rafları açıldı. O ilk lokmayla birlikte anılar da sofraya geldi. Manisa Kebabını sevenler de oldu, sıradan bulanlar da. Öncelikle adının ‘kebab’ başlığını taşıması

Sardes Antik Kenti

sanırım bir kafa karışıklığına ve farklı bir beklentiye yol açıyor. Bu yemek aslında pide üzerinde servis edilen ızgara bir köfte. Bunların üzerine kızdırılmış tereyağ, maydanoz ve sumak ekleniyor. Ben bayılıyorum, şikayetsiz yedim. Öğleden sonra çarşının iç sokaklarında dolaştık. Her sokak Manisa Dağı’na açılıyor. Dağın bu kadar yemyeşil olması elbette bir efsaneye dayanıyor: Manisa Tarzanı. Onun çabası ve doğaya olan aşkı, dağın ruhunu yeşertmiş. Akşam yemeği için durağımız Taş Fabrika. Restoran, Giritligil Otel’in tarihi binasında yer alıyor. Yemeğe geçmeden önce alt kattaki Fatih Sultan Mehmet döneminden kalma hamamı gezdik. Sonrasında ise masamızda Manisa’nın özgün tatları sıralandı: Asma yaprağında

pide, Manisa Bağcılık Araştırma Enstitüsü’nün (BAEM)’sıfır atık’ bilinciyle ürettiği asma filizi turşusu, yine BAEM’in ürettiği üzüm çekirdeği unundan yapılmış kurabiye, Gündoğan bohça peyniri ve Yanık Ülke şarapları... Yemeğimize güler yüzüyle Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı Ferdi Zeyrek de eşlik etti. Soframız onunla daha da zenginleşti.

İkinci gün: Gelincikler arasında tarih

Yeni günümüzde rotayı, Salihli’deki Sardes Harabeleri’ne kırdık. Gelinciklerin arasından yürürken Lidya’nın ihtişamı kulaklarımıza fısıldandı. Tarihi 3 bin yıl öncesine dayanan antik şehir, parayı kullanan ilk medeniyet olarak bilinen Lidya Krallığı’nın merkezi. M.Ö 600 civarında Sardes’te altın-gümüş alaşımı madeni paralar basılmış. Antik şehrin çevresinde de zamanın satış yerleri olarak düzenlenmiş küçük küçük bölmeler görüyorsunuz. Belki de tarihin ilk alışveriş merkezlerinden. . .

Persler, Büyük İskender ve Roma’nın hakimiyetinde kalan Sardes’te tipik Roma mozaiklerini de görmek mümkün. Bu eşsiz tarihi mirası gezerken, doğanın ortasında günümüzün tüm dinamiklerinden uzakta kendinizi gerçekten bir film setinin içinde gibi hissediyorsunuz. Sanki zaman donmuş ve siz hiç günümüze gelmemişsiniz.

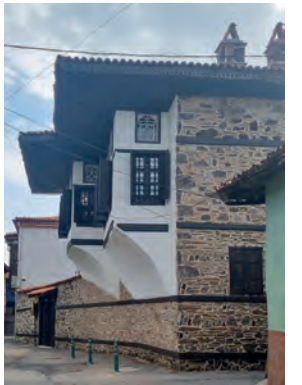
Bu jeopark mutlaka görülmeli

Bu etkileyici turun ardından yola devam diyor ve Kula’ya doğru gidiyoruz. Kula, Uşak yolu üzerinde Manisa merkeze iki saat uzaklıkta bir ilçe. . . Turistik bir güzergah üzerinde olmadığı için ziyaretçilerin ilk tercihlerinden biri değil ne yazık ki. . . Oysa ne büyük kayıp. Kula, gerek merkezindeki tarihi evleri, gerekse volkanik oluşumların yer aldığı Jeopark ile “Burayı nasıl es geçmiş olabiliriz” dedirten çok özel bir yer. Tam adı Kula-Salihli UNESCO Global Jeoparkı olan bu alan, binlerce yıl

Kula-Salihli UNESCO Global Jeoparkı

Kula’daki Türk evleri

önce patlayan volkanlardan çıkan lavların oluşturduğu inanılmaz bir görüntüye sahip. Lavlar donmuş ve siyah bazaltlara dönüşmüş, jeopark içinde doğa içinde yapacağınız bir yürüyüşle bu oluşumların çok yoğun bir alana ulaşıyorsunuz. Bazalt oluşumların üzerinde kurulan ahşap platformlarla yürüyüşe devam ediyorsunuz. Volkan konileri, peri bacası oluşumları, lav tünelleri de bu sürreel ortama eşlik ediyor. Park alanının girişindeki müze, özellikle küçük öğrenciler için öğretici ve eğlendirici. Buradaki volkanik koniler, üniversite öğrencileri için de bulunmaz bir çalışma alanı.

Rehberimiz, jeoparkı tam manasıyla gezmek için en az üç gün ayırmak gerektiğini söylüyor. Ne yazık ki öyle bir zamanımız yok. Bizim için ziyaret sırası Kula Evleri’nde. . . Yerel yönetimler tarafından korumaya alınan bu tarihi evlerin özelliği, geleneksel Türk ve Rum evlerinin omuz omuza ayakta durması. Bu sayede Kula’da dini, gelenekleri farklı iki toplumun nasıl iç içe huzur içinde yaşamış olduğuna da şahitlik ediyorsunuz. Türk evleriyle Rum evlerini birbirinden ayırt etmenin basit bir yöntemi var: Türk evlerinin kapısı direkt avluya açılıyor, Rum evlerine ise birkaç basamaklı bir merdivenle

Manisa'nın uçsuz bucaksız bağları...

giriyorsunuz. Zamanında geniş ailelerin 'hayat' denen teraslara, avlulara açılan odalarında yaşadığı Türk evleri, geçmişin izlerini günümüze taşıyor.

Kula'nın tarihi sokaklarında dolaştıktan sonraki durağımız Yanık Ülke Şarapları. Kula bölgesine, ev sahipliği yaptığı volkanik topraklardan dolayı 'Yanık Ülke' deniyor. Ve her volkanik arazide olduğu gibi burada yetişen üzümler kıymetli. Volkanik toprağın mineralleriyle zenginleşen üzümleri kullanarak üretim yapan Yanık Ülke Şarapları'nın bir oteli ve restoranı var. Şarapları tatmak, bağların

Yanık Ülke Şarapları

Kula bölgesine, ev sahipliği yaptığı volkanik topraklardan dolayı 'Yanık Ülke' deniyor.

üzerindeki tepeden uçsuz bucaksız görünen topraklara karşı günü batırmak için olağanüstü bir nokta. Dilerseniz otelde yer ayırtıp, bölgeyi enine boyuna gezebilir, dilerseniz sadece restoranda rezervasyon yaptırabilirsiniz. Meraklıları, tesis içindeki şarap mağazasından, kalite-fiyat performansı gayet iyi şaraplar da alabilir.

Tüm günümüzü alan ve üzerimizde tatlı bir yorgunluk bırakan bu yoğun program sonrası Manisa'ya dönüyoruz. Ertesi gün hareketli geçecek, çünkü mesir saçım töreni var.

Mesir macunu mucizesi

Festivalin son gününde, sıra mesir macunu saçım töreninde. Dile kolay, mesir macunu bu yıl 485'inci kez halka saçıldı. Şifasıyla meşhur bu macunun hikâyesini hatırlayalım: 1522 yılında Yavuz Sultan Selim'in eşi, Kanuni Sultan Süleyman'ın annesi Hafsa Sultan hastalanır. Hastalığına bir türlü çare bulunamayınca dönemin ünlü hekimi Merkez Efendi, 41 çeşit baharatı karıştırarak bir macun elde eder. Ve Hafsa Sultan bu macun sayesinde iyileşir. Sonrasında da halkın da bu şifadan yararlanabilmesi için, macunun her yıl aynı dönemde hazırlanarak halka saçılmasını ister. Bugün, o dönemde kullanılan 41 baharatın tamamı kullanımda olmasa da,

Mesir macunu saçım töreni...

bazı ufak değişikliklerle macun aynı şekilde, dualarla hazırlanıyor ve her yıl Hafsa Sultan'ın iyileştiği dönemde, Manisa'daki Merkez Sultan Camii'den halka saçılıyor. Yüzlerce yıllık bu şifadan yararlanmak isteyenler Manisa sokaklarını dolduruyor ve saçım sırasında büyük izdiham yaşanıyor. Mesir Macunu Festivali önce pandemi, ardından 6 Şubat Deprem Felaketi nedeniyle son yıllarda düzenlenmemiştir. Bu yıl, hiç olmadığı kadar görkemli ve coşkulu günlere sahne oldu. Festival sırasında hayat bulan sayısız etkinlik ve akşamları düzenlenen konserlerin ardından Manisa halkı, macun saçım törenine de büyük ilgi gösterdi.

Güle güle Ferdi Zeyrek!

Manisa seyahatim bu güzel hatıralarla bitti. Şehrime döndüm, herkese Manisa'yı anlatmaya başladım, şöyle güzel, böyle enerjik... Huzurunu, insanların siyasi kışkırmalardan uzak Ferdi

başkanın etrafında toplanmasının beni ne kadar etkilediğini... Açıkçası, aradığım Türkiye hayalini Manisa'da bulmuş gibiydim. Sevgi ile yeşeren bir şehirde her şeyin bir anda nasıl değişebileceğini gözlerimle gördüm ya, çok iyi hissediyordum. Sayısız arkadaşımın aklına Manisa'yı ziyaret etme fikrini soktum. Günler boyu dilimde sürekli Manisa dolaştıktan sonra, bayramın ilk günü ne yazık ki o güzel gülüşüyle, samimiyetiyle, nezaketiyle ruhumuza dokunan Ferdi başkanın çok elim bir kaza geçirdiği haberi düştü gündemimize. Yıkıldım bir anda ama ona inancım da sonsuzdu. İyileşeceğine, aramıza

Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı Ferdi Zeyrek, bir buçuk yıllık görev süresinde şehrin büyük sevgisini kazandı. 48 yaşındaki Zeyrek'in ani vefatı kentte ve Türkiye'deki büyük üzüntüye yol açtı.

döneceğine inandırmaya çalıştım kendimi. Ne yazık ki olmadı. Ferdi Zeyrek, arkasında kendisi için ağlayan koskoca bir şehir bırakarak ebediyete göçtü. Başta da dediğim gibi farkında olmadan çıktığımız yollar, bizi hiç beklemediğimiz hikâyelere doğru sürükleyebiliyor. Manisa'ya gitmek için İzmir uçağına bindiğimde aklımda sadece iş ve aile memleketime yıllar sonra gidiyor olmanın heyecanı vardı. Oysa şimdi, Ferdi başkanın yarattığı bu güzel atmosferin sonsuza kadar Manisa'da ayakta durmasına dair çok güçlü bir istek var içimde. Onu kısacık bile görmüş olsanız, tüm siyasi düşüncelerinizi bir kenara bırakır, Manisa'ya yaydığı o tertemiz enerjinin gücüne kapılır giderdiniz. Bir seyahat yazısını göz yaşları içinde bitireceğimi hiç düşünmezdim. Güle güle Ferdi başkan, tüm güzelliklerini saçarak geride bıraktığın Manisa artık seni sevenlerin omzunda yükselecek.

KONSER YAZI

Sahneler yazı, dolu dolu konserlerle kucaklıyor. Justin Timberlake'den Black Eyed Peas'e, Buena Vista All Stars'dan Michael Kiwanuka'ya dünya yıldızları Türkiye'de! Biletleri hazırlayın.

Hermanos Gutiérrez

Gitarın tellerinde zaman büyülüyor! Chill playlistlerin baş tacı, kardeş ikili Hermanos Gutiérrez, İstanbul Caz Festivali kapsamında kente geliyor. Ekvador kökenli İsviçreli kardeşler Alejandro ve Stephan, sahnede kurdukları sessiz bir diyalogla dinleyeni hayallere sürüklüyor. **Temmuz - Harbiye Cemil Topuzlu, 20:00 / 4.000 TL** passo.com.tr

Selda Bağcan

Yıllara meydan okuyan sesiyle bir halk destanı: Selda Bağcan. Sözleriyle yürek dağlayan, melodileriyle isyanı ilmek ilmek ören bu dev sanatçı, Harbiye'nin taşlarına bir kez daha adını kazımaya geliyor. Geçmişten bugüne nice kuşağın vicdanı olmuş bir ses sahnede. **Temmuz - Harbiye Cemil Topuzlu, 21:00 / 750 - 4.000 TL** passo.com.tr

Black Eyed Peas

Kulaktan kalbe dans eden ritimler geri dönüyor! 2000'lerin Kefanesi, dans pistlerinin yıldızı Black Eyed Peas, İstanbul gecesini alevlendirmeye geliyor. Fergie yok ama enerji yerinde. Sürprizlerle dolu bir nostalji patlamasına hazır olun. **11 Temmuz - Festival Park, Kapı Açılış: 18:00 / 1.250 - 3.500 TL** passo.com.tr

Buena Vista All Stars

Vazgeçilmez bir yaz klasiği: Küba rüzgarını iliklerimize kadar hissettiren Buena Vista All Stars, İstanbul'a romantik bir sıcaklık getiriyor. Anılara, unutulmaz mekânlara, iz bırakmış sevdalara selam göndermek isteyenlere... **30 Eylül - Harbiye Açık hava Sahnesi, 21:00** **1.000 - 8.000 TL** biletix.com

Limp Bizkit

Aşi ruhlar için harika bir konser: Limp Bizkit İstanbul'da! Nu-metal'in çılgınlığına kulak verin. "Rollin'", "Break Stuff" gibi parçalarla geçmişi hatırlayacaksınız. **17 Ağustos - Ataköy Marina, 21:00 / 4.200 - 15.750 TL** biletix.com

Bozcaada Caz Festivali

Kumlar, deniz, caz ve Ritim... Bozcaada'da gün batımı bir başka güzel, özellikle Kokoroko ve Mohini Dey sahnedeysse. Gündüzleri elektronik setlerle serin, geceleri ise ruhu okşayan notalarla sıcak bir festival deneyimi sizleri bekliyor. **5-6-7 Eylül - Manastır Bozcaada** **2.880 - 5.550 TL** bubilet.com.tr

Justin Timberlake

Yazın en çok beklenen konseri olabilir mi? Işıklar söner, spotlar döner... Ve sahnede bir efsane belirir! Justin Timberlake, geçmişten bugüne dilimize dolanmış hit parçaları ve etkileyici sahne koreografileriyle İstanbul'un kalbini fethetmeye geliyor. Yazın doruk noktası burada yaşanacak.

An Epic Symphony & Sibel Can

An Epic Symphony orkestrasının eşliğinde, Sibel Can sesiyle klasik ve arabeski birleştirip gecenin ruhunu titretiyor. Duygunun senfoniye dönüştüğü o anı kaçırmayın. **20 Temmuz - Harbiye Cemil Topuzlu, 21:00 / 990 - 8.250 TL** bubilet.com.tr

Michael Kiwanuka

Müzikal bir içsel yolculuk: Michael Kiwanuka. Big Little Lies'i izlerken önce müziklerine vurulduysanız, "Cold Little Heart" ile kalbiniz hafifçe sızladıysa, bu konser sizi tamamen saracak. Son zamanların en yetenekli müzisyenlerinden biri olan Michael Kiwanuka, eşsiz notalarla sarmalanmak isteyenleri kucaklamaya geliyor. **10 Ağustos - Parkorman, Kapı Açılış: 18:00 / 1.250 TL** passo.com.tr

Marilyn Manson

Karanlık çağırıyor! Gotik estetiğin ve teatral çılgınlığın kikonu Marilyn Manson, karanlık bir seremoni için İstanbul'a dönüyor. Sahne, onun için bir ritüel. Bu gecenin karanlık büyüüne kapılmaya hazır olun. **3 Eylül - Parkorman, Kapı Açılış: 18:00 / 2.900 TL** passo.com.tr

94th IWTO CONGRESS

The 94th Congress of the International Wool Textile Organisation (IWTO), comprising over 170 companies operating from farm to retail in the wool industry and national sector representatives, was held in Lille, France, from May 20 to 22.

A total of 286 delegates participated in the Congress, where various topics ranging from sustainable wool production to the impact of wool on human health were discussed in working groups and panels. IWTO President Klaus Steger said, "This year's Congress reaffirmed the exceptional resilience and innovation within our industry. The discussions and collaborations in Lille will undoubtedly shape wool's journey in the near future amid increasingly complex market demands and regulations." Şansal Çetin, Project Manager of Altınyıldız-Bahariye, who represented TTEA and Turkey in the IWTO Executive Committee, handed over this representation duty at the Congress to Mustafa Sürmegöz, Board Member of our Union and Chairman of the Board of Yünsa, in the role of Turkey's Special Advisor. The key topics highlighted at the Congress were:

How is wool's environmental footprint calculated?

In addition to the IWTO's working documents - the Red Book (testing methods for wool and wool textile production), the Blue Book (international regulations and arbitration rules), and the White Book (testing standards regulations) - work continues rapidly on the Green Book, a handbook on carbon emissions and wool sustainability. Sponsored by the Italian Wool Association, the project began in July 2024 and was detailed further during a workshop in Istanbul in November. The handbook, expected to be completed by the end of the year, aims to outline key priorities for the industry to consider in order to reduce pressure on wool's environmental performance and improve environmental impact reporting. At the same time, it seeks to introduce a more balanced approach in response to concerns that the traditional Life Cycle Assessment (LCA) approach, which underpins current environmental impact

analyses, puts wool at a disadvantage. The wool industry hopes this will strengthen its position with brands. Wool sector representatives have for some time voiced criticism of the Product Environmental Footprint (PEF) methodology - one of the EU's major regulatory frameworks and long under discussion - arguing that it unfairly penalizes wool and portrays synthetic fibers as more environmentally friendly. As detailed in this magazine, the PEF methodology was adopted for the textile sector in May 2025 and remains open to revision.

Watch the label!

The Make The Label Count initiative, led by IWTO and joined by representatives of other natural fibers such as cotton, silk, and flax, makethelabelcount.org, is working to make this approach fair across all fiber types. The core message of the initiative is that under the current life cycle analysis method, environmental impact calculations for wool include farm-level activities such as land and water use and methane emissions, while synthetic fibers exclude processes like fossil fuel extraction and refining.

The impact of wool on sports performance

As part of the Congress, the Product Health Working Group meeting featured the presentation of a significant research study. A four-year study conducted by Australia's wool research organization AWI, a major global player in wool production, in collaboration with North

Carolina State University, revealed that wool garments offer advantages in sports activities. In the study, athletes wore garments made from wool, cotton, and polyester, and their body temperature changes were compared. The results showed that garments made from 100% Merino wool provided superior thermal comfort and performance benefits during dynamic and stop-and-go sports such as cycling, rock climbing, hiking, and golf. The new testing method developed from this research simulated an athlete's experience during alternating phases of activity and rest, confirming wool's unique insulation efficiency. The Congress also announced a strategic partnership between IWTO and Performance Days, a leading trade fair showcasing innovations in functional fabrics. The two partners aim to increase the visibility of wool as a high-performance, natural, and sustainable material. Performance Days, to be held on October 29-30, 2025, in Munich, will feature a brand-new section called the Wool Forum, dedicated to showcasing the resurgence of wool in the functional textile industry. IWTO will also have a presence in this space. Thanks to its natural qualities such as temperature regulation, odor resistance, and sustainability, wool is making a significant comeback in performance apparel. IWTO's next major gatherings will be the Round Table in Lesotho in November 2025 and the Congress in Dalang, China, in May 2026.

WHAT'S HAPPENING IN THE EU GREEN DEAL?

As part of the European Union's Green Deal, which aims to make Europe a carbon-neutral market by 2050, and its sector-specific component, the Sustainable Textiles Strategy, around 17 regulations affecting the textile and apparel sector are progressing at various stages within the European Commission.

These regulations examine every stage of a product's lifecycle-from design to end of life-and aim to reduce the environmental footprint of products on the market. Due to the rapid pace and complexity of its implementation, the Green Deal regulations-often referred to as a "tsunami of legislation"-have faced criticism from both EU businesses and producers manufacturing for the EU market, as well as from many other stakeholders. EU 'Paused the Clock' on Regulations However, it seems that implementing these regulations hasn't been easy for lawmakers either; on February 26, 2025,

reporting requirements and introduced flexibility in the minimum thresholds that determine which companies are subject to these obligations.

Product Footprint to be calculated in the EU

Preparations for the Product Environmental Footprint (PEF)-one of the upcoming regulations-are ongoing by product category. In the Apparel and Footwear Category Rules (PEFCR), which are of particular relevance to our industry, the process has reached its final stage. The Secretariat responsible for developing the technical calculation methods on

the European Commission proposed an Omnibus package, a legislative bundle aimed at simplifying certain laws. This move is thought to have been influenced by the so-called 'Draghi Report'-a document outlining recommendations for improving the EU's competitiveness, authored by Mario Draghi, former Italian Prime Minister and former President of the European Central Bank. The package specifically proposed a 'stop the clock' measure for mandatory sustainability reporting obligations imposed on companies of certain sizes within a fixed timeline. The stated aim was to support the competitiveness of the European Union market. With the approval of the European Council, this proposal led to delays in the timelines for three separate sustainability

a product basis held its final meeting on April 23, 2025, and announced that these rules had been finalized. The rules, known as PEFCR (Product Environmental Footprint Category Rules), will be officially introduced in Brussels on June 25. In addition to Apparel and Footwear, rules have also been finalized for categories like Cut Flowers and Synthetic Turf, while work continues in other highly impactful sectors such as Aviation, Aerospace, Tourism, and Fisheries. Another topic of debate is the samples and assumptions used as the basis for the footprint calculation. In the apparel and footwear categories, 13 sample products-such as t-shirts, trousers, sandals, and boots-were examined, and each was assigned a specific 'service life.' In other words, reference values were

determined for how many times these products are expected to serve their intended function appropriately. For example, the reference value is 45 wears for a t-shirt and 100 wears for a jacket. Based on these usage counts, calculations can be made on how many washes a product can endure before wearing out, stretching, or losing its shape or color. In addition to the calculation methods, how the calculated footprint will be displayed on the product and how it will be communicated to the consumer has long been under discussion. A clear, understandable, and comparative display format is being proposed-one that enables consumers to consider a product's environmental footprint, i.e., its sustainability performance, in their purchasing decisions. Products will come with a label that presents their overall environmental impact in a standardized unit-covering everything from energy used throughout the life cycle, to microfiber release during washing, to packaging used in transportation. This label will even include a comparison with reference values of an average product in that category. Although the PEFCR for the Apparel and Footwear category has already been finalized, it is already known that the European Commission plans to simplify these rules in the near future. This confirms expectations that the 'tsunami of legislation' has also been acknowledged by the European Commission. While there may not be a major retreat from the overarching goals, a wave of simplifications and postponements is anticipated on many fronts. For detailed information on the Product Environmental Footprint Category Rules (PEFCR) for the Apparel and Footwear sector: pefapparel.andfootwear.eu

27TH TERM GROUP COLLECTIVE BARGAINING AGREEMENT NEGOTIATIONS HAVE BEGUN

Negotiations for the 27th Term Group Collective Bargaining Agreement, conducted on behalf of workplaces affiliated with our union, commenced with the initial meetings held with TEKSİF, affiliated with Türk-İş, on February 24, 2025; with TEKSTİL, affiliated with DİSK, on February 28, 2025; and with ÖZ İPLİK-İŞ, affiliated with Hak-İş, on March 20, 2025.

During these negotiations, which are being carried out in a period where economic conditions are becoming increasingly challenging in our country and particularly in our sector, the primary priority of our union is to ensure the sustainability of businesses, maintain competitiveness, and secure the continuity of employment.

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr